

datum / veljača, 2018.

naručitelj / GRAD ŠIBENIK

naziv projekta / **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ŠIBENIKA ZA
RAZDOBLJE 2018. – 2023.**

<i>Nositelj zahvata:</i>	Grad Šibenik Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22000 Šibenik
<i>Ovlaštenik:</i>	DVOKUT ECRO d.o.o. Trnjanska 37, 10000 Zagreb

<i>Naziv dokumenta:</i>	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA ŠIBENIKA ZA RAZDOBLJE 2018. – 2023.
<i>Oznaka ugovora:</i>	U102-15
<i>Verzija:</i>	Za naručitelja.
<i>Datum:</i>	Veljača, 2018.
<i>Poslano:</i>	19 veljače 2018.

<i>Voditelj izrade:</i>	Igor Anić, mag. ing. geoing., univ. spec. oecoing.
<i>Stručni suradnici:</i>	Imelda Pavelić, mag.ing.agr, univ.spec.oecoing. Sanja Kozulić, mag. ing. aedif. Mario Pokrivač, mag. ing. traff., struč. spec. ing. sec. Jelena Fressl, mag. Biol. Marijana Bakula, mag. ing. cheming.
<i>Vanjski suradnik:</i>	-
<i>Konzultacije i podaci:</i>	Grad Šibenik Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22000 Šibenik
<i>Direktorica:</i>	Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch.

SADRŽAJ

A. UVOD I POLAZNE OSNOVE	7
B. PROPISI U PODRUČJU GOSPODARENJA OTPADOM	9
B.1. PLANSKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM	10
B.2. ZAKONODAVNI OKVIR	16
B.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM	20
B.4. NADLEŽNOSTI OPĆINA I GRADOVA U GOSPODARENJU OTPADOM	21
C. OSNOVNE ZNAČAJKE GRADA ŠIBENIKA	25
C.1. POLOŽAJ.....	25
C.2. RELJEF I KLIMATSKA OBILJEŽJA.....	25
C.3. PROMET	25
C.4. NASELJA I STANOVNIŠTVO	26
C.5. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	28
D. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	30
D.1. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA ŠIBENIKA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJU CILJEVA	30
D.2. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	30
D.3. PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	39
D.4. CILJEVI I MJERE ZA PROVEDBU PLANA	46
D.5. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	46
D.6. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	49
D.7. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	51
D.8. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	54
D.9. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	57
D.10.ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	58
D.11.ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	62
E. ZAKLJUČAK	64

GRAFIČKI PRIKAZI

Grafički prikaz B.3-1: Shema institucionalnog okvira u postupku gospodarenja otpadom	20
Grafički prikaz B.4-1: Postupak donošenja i revidiranja Plana gospodarenja otpadom	23
Grafički prikaz C.4-1: Broj stanovnika grada Šibenika kroz godine	27
Grafički prikaz C.4-2: Položaj administrativne jedinice grada Šibenika i naselja	27
Grafički prikaz C.5-1: Struktura gospodarstva u gradu Šibeniku u 2016. godini	29
Grafički prikaz D.2-1: Količine sakupljenog otpadnog papira na području Grada Šibenika u periodu 2014. – 2016. Godina ...	33
Grafički prikaz D.2-2: Količine sakupljenog otpadnog stakla na području Grada Šibenika u periodu 2014. – 2016. godine	34
Grafički prikaz D.2-3: Količine sakupljenog glomaznog otpada u Gradu Šibeniku u periodu 2014. – 2016. godina	36
Grafički prikaz D.2-4: Količine odloženog otpada (komunalni i proizvodni otpad) na odlagalištu Bikarac u periodu 2013. – 2016. godina.....	38
Grafički prikaz D.2-5: Količina odloženog biorazgradivog otpada na odlagalištu Bikarac za 2015. i 2016. godinu	38
Grafički prikaz D.3-1: Lokacije zelenih otoka na području grada Šibenika	43
Grafički prikaz D.3-2: Novi zeleni otok na području grada Šibenika	43
Grafički prikaz D.3-3: Prikaz terenski provjerenih lokacija „divljih odlagališta“	45
Grafički prikaz D.5-1: Shematski prikaz gospodarenja otpadom	47
Grafički prikaz D.7-1: Procijenjene godišnje količine otpada za slijedećih 6 godina za područje Grada Šibenika	54

TABLICE

Tablica B.1-1: Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom.....	9
Tablica C.4-1: Naselja na području Grada Šibenika i pripadni broj stanovnika u 2011. godini	26
Tablica C.5-1: Zaposleni kod poduzetnika u gradu Šibeniku u 2016. godini.....	28
Tablica C.5-2: Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku u 2015. godini	29
Tablica C.5-3: Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku u 2016. godini	29
Tablica D.2-1: Količine odvojeno skupljenog otpada na području grada Šibenika u vremenskom periodu od 2014. do 2016. godine	32
Tablica D.2-2: Odloženi otpad na odlagalište otpada „Bikarac“ u 2015.	37
Tablica D.2-3: Visina financijskih sredstava koja su utrošena u komunalnu opremu i vozila tijekom 2015. godine	38
Tablica D.2-4: Visina financijskih sredstava koja su utrošena u komunalnu opremu i vozila tijekom 2016. godine	39
Tablica D.3-1: „Divlja“ odlagališta na području Grada Šibenika	43
Tablica D.3-2: Sanirana „divlja“ odlagališta na području Grada Šibenika	44
Tablica D.5-1: Mjere za sprječavanje nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	47
Tablica D.7-1: Procijenjene godišnje količine otpada za slijedećih 6 godina za područje Grada Šibenika	53
Tablica D.10-1: Plan razvojnih programa grada Šibenika	60
Tablica D.10-2: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom	60
Tablica D.11-1: Prikaz glavnih aktivnosti u provedbi predmetnog Plana gospodarenja otpadom	62

NAZIVLJE I KRATICE U PLANU

Nazivi

Biološki razgradiv otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezani građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremnine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje, b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine), c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014.

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

KRATICA	PUNI NAZIV
CGO	Centar gospodarenja otpadom
BAT	engl. Best Available Techniques – najbolje raspoložive tehnike
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode
HBOR	Hrvatske banke za obnovu i razvoj
ISGO	Informacijski sustav gospodarenje otpadom
JLS	Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinice područne (regionalne) samouprave
NN	Narodne novine
PGO	Plan gospodarenja otpadom
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša

A. UVOD I POLAZNE OSNOVE

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom bitna je sastavnica modernog društva koja se temelji na uvažavanju načela zaštite okoliša i prirode. Zakonska regulativa gospodarenja otpadom Europske unije (EU) temelji se na načelima međunarodnog prava zaštite okoliša, prema kojima su određena osnovna načela u postupcima gospodarenja otpadom:

- načela zaštite okoliša i odgovornog gospodarenja otpada;
- načelo onečišćivač plaća – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- načelo blizine – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- načelo samodostatnosti – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- načelo sljedivosti – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U Republici Hrvatskoj zakonodavni okvir gospodarenja otpadom usklađen je sa zahtjevima i standardima EU, međutim veliki problem predstavlja neprovođenje propisa. Osobito je loše stanje s infrastrukturom koja je nedostatna ili se ne koristi na zadovoljavajući način. Postupci zbrinjavanja otpada uglavnom se svode na odlaganje na odlagališta od kojih su neka još uvijek neusklađena sa zahtijevanim standardima zaštite okoliša. Edukacija i aktivnosti podizanja svijesti javnosti nedovoljno su razvijeni.

Svrha donošenja Plana gospodarenja otpada prema načelima EU je definirati okvir za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Polazišta za izradu Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika su pravno-zakonodavni okvir Republike Hrvatske i Europske unije, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom (državni i županijski), prostorno-planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak. Plan je izrađen i na temelju informacija dobivenih od gradskih službi i poduzeća koji su na području grada važni sudionici u gospodarenju otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Grada Šibenika donesen je dana 21. rujna 2010. godine na sjednici Gradskog vijeća Grada Šibenika. Plan je donesen za razdoblje od osam godina, odnosno do rujna 2016. godine te je objavljen u „Službenom glasniku Grada Šibenika“, broj 10/10.

Sukladno dužnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave o podnošenju Izvješća o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada te provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada, Grad Šibenik donio je sljedeća Izvješća:

- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2010. godinu („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 3/11),
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2011. godinu („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 5/12),
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2012. godinu („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 13/13),
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2013. godinu („Službeni glasnik Grada Šibenika“, 3/14),
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2014. godinu („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 6/15).
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2015. godinu („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 3/16).
- Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2016. godinu

Područje primjene ovog Plana gospodarenja otpada je Grad Šibenik sa svojim administrativnim granicama. Plan gospodarenja otpadom Grada Šibenika (u nastavku PGO) imat će odgovarajuću ulogu u uspostavi održivog sustava gospodarenja otpadom na razini Grada. PGO Grada Šibenika primjenjiv je u narednih 6 godina u razdoblju od 2018. – 2023. godine.

B. PROPISI U PODRUČJU GOSPODARENJA OTPADOM

Najznačajniji važeći strateški, zakonski i podzakonski akti kojima je regulirano područje gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske dani su u tablici kako slijedi:

Tablica B.1-1: Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom

Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom	
1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	NN 130/05
2. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine	NN 3/17
3. Zakon o zaštiti okoliša	NN 80/13, 78/15 Zakon o gradnji (NN 153/2013), Članak 202.
4. Zakon o održivom gospodarenju otpadom	NN 94/13 i 73/17
5. Zakon o komunalnom gospodarstvu	NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13 i 147/14
6. Pravilnik o katalogu otpada	NN 90/15
7. Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom	NN 71/04
8. Pravilnik o gospodarenju otpadom	NN 17/17
9. Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada	NN 75/16
10. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	NN 114/15
11. Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	NN 88/15, 78/16 i 116/17
12. Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	NN 113/16
13. Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/1 i 86/13
14. Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	NN 111/15
15. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima	NN 125/15
16. Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom	NN 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14
18. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom	NN 50/15
19. Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i poliklorirani terfenilima	NN 103/14
20. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest	NN 69/16
21. Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi	NN 38/08
22. Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina	NN 128/08
23. Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanja okoliša otpadom	NN 95/04
24. Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom	NN 120/04
25. Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave	NN 59/06, 109/12 i 93/16
26. Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida	NN 117/14
27. Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada	NN 117/14

B.1. PLANSKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM

Planski dokumenti u području gospodarenja otpadom, relevantni za izradu predmetnog Plana, su:

- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17);
- Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za razdoblje 2007.-2015. godine („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/07).

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastavni je dio Nacionalne strategije zaštite okoliša (NN 46/02), koja je donesena sukladno tada važećem Zakonu o zaštiti okoliša, a sadrži ocjenu postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom, kao i osnovne ciljeve i mjere gospodarenja otpadom te smjernice za uporabu i zbrinjavanje otpada. Svrha Strategije je uspostava okvira unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizveden održivo gospodariti.

Strateški ciljevi Strategije su:

- izbjegavanje nastajanja i smanjivanja količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada
- razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava)
- smanjivanje rizika od otpada
- doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj
- edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Strategijom se uređuje gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju RH, od njegova nastanka do konačnog odlaganja, s osnovnim ciljem ostvarivanja i održavanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti ustrojen prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 3/17)

Osnovna zadaća Plana je uspostava kvalitetnijeg sustava gospodarenja otpadom temeljenog na sprječavanju nastanka otpada, uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada i odabiru odgovarajuće uporabe otpada.

Predmetnim planom određeni su ciljevi koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu:

Cilj 1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom

- Cilj 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
- Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
- Cilj 1.3. Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
- Cilj 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Cilj 2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada

- Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
- Cilj 2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
- Cilj 2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
- Cilj 2.5 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
- Cilj 2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Cilj 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom

Cilj 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom

Cilj 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti

Cilj 6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom

Cilj 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom

Cilj 8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

Temeljne smjernice i kriteriji za određivanje načelnih lokacija i potrebnih novih građevina i postrojenja također su definirane predmetnim planom. Određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom zasniva se na uvažavanju načela zaštite okoliša i gospodarenja otpadom definiranih pozitivnim propisima iz navedenog područja, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke te financijskoekonomskog aspekta. Gospodarenje otpadom u građevinama druge namjene, u kojima se obavlja ili je moguće obavljati djelatnost oporabe otpada, a koje se ne smatraju građevinom za gospodarenje otpadom, potrebno je također koristiti u sustavu gospodarenja otpadom. Unutar navedenih smjernica navode se kriteriji za određivanje potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja kao i opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja.

Jedinice područne (regionalne) samouprave - JP(R)S

Nadležne su za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje neopasnim, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave - JLS

Nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazbo-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JP(R)S i JLS

Obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada. Upravljaju radom radom Centra za gospodarenje otpadom (CGO), sortirnice, reciklažnog centra. Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom). Trgovačka društva u privatnom vlasništvu mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, oporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge

obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

Služba za komunalni red jedinice lokalne samouprave je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere), i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada propisana je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Ovom naknadom se potiče jedinica lokalne samouprave (JLS) da provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS. JLS naknadu plaća u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) temeljem mase prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja je iznad propisane granične količine. Ova naknada se koristi radi sufinanciranja odvojenog sakupljanja otpada. Do sada nije u primjeni.

Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te sadrži ciljeve i mjere sprječavanja nastanka otpada. Za propisane mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životnog vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Odluka o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine

Na sjednici održanoj 25. svibnja 2017. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine. Odluka je donesena kako bi se ubrzala učinkovita primjena Plana gospodarenja otpadom te su razrađene potrebne aktivnosti i rokovi za realizaciju mjera određenih Planom. Na taj način se osigurava lakša i brža provedba i praćenje Plana na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, te se omogućuje bolja iskorištenost EU sredstava osiguranih za provođenje mjera za gospodarenje otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za razdoblje 2007.-2015. („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/07)

Plan gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Šibensko-kninskoj županiji za razdoblje 2007. – 2015. godine koji je usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), kao i Nacionalnom strategijom zaštite okoliša (NN 46/02) i programima zaštite okoliša.

Temeljni zadatak Plana je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji i to:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom,
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija «crnih točaka», lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom,
- razvoj i uspostava Regionalnog (županijskog) centra za gospodarenje otpadom „Bikarac“, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Na osnovi analize stanja, te na temelju sadašnjih nedostataka u gospodarenju otpadom, Planom su definirani sljedeći ciljevi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom:

- smanjivanje količina otpada koji nastaje;
- smanjivanje količina otpada koji se odlaže na odlagališta tijekom primarnog odvajanja korisnog otpada;
- smanjivanje udjela biorazgradivog otpada u odloženom komunalnom otpadu;
- smanjivanje negativnog utjecaja odloženog otpada na okoliš, klimu i ljudsko zdravlje;
- gospodarenje proizvedenim otpadom na principima održivog razvoja;
- energetska iskorištavanje otpada za proizvodnju energije.

Prostorni plan uređenja Grada Šibenika, („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 3/03, 11/07 i „Službeni glasnik Grada Šibenika“ broj 5/12, 9/13, 8/15 i 9/17)

Prostorni plan uređenja Grada Šibenika (u daljnjem tekstu: PPUG Šibenika) donijelo je Gradsko vijeće Grada Šibenika na 15. sjednici 21. ožujka 2003. godine. Planom je predviđena lokacija za izgradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji „Bikarac“ koji je trajno rješenje deponiranja komunalnog otpada nastalog na području Grada Šibenika.

U Odredbama za provođenje Plana, vezano uz gospodarenje otpadom Grada Šibenika navodi se sljedeće:

Članak 136.

(1) Za trajno rješenje deponiranja komunalnog otpada određena je lokacija odlagališta komunalnog otpada Bikarac.

(2) Na naseljenim otocima Zlarin, Kaprije, Žirje, Obonjan, Kakanj i Krapanj planiraju se prostori za prikupljanje otpada do njegovog konačnog zbrinjavanja na kopnu, koji mogu biti smješteni na kopnu ili na posebnim plutajućim postajama za sakupljanje otpada (servisni pogon maksimalne površine pontona 50 m²).

(3) Sa svih otoka otpad se mora kontinuirano odvoziti na kopno u skladu sa Planom gospodarenja otpadom.

Članak 137.

(1) Na lokaciji Bikarac planirana je izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom s odlagalištem. U sklopu centra mora se osigurati obrada i odlaganje komunalnog i tehnološki neopasnog i inertnog otpada, isključivo za potrebe Šibensko-kninske županije. Na istoj lokaciji mora se osigurati prihvati i privremeno skladištenje opasnog otpada za građane cijele Županije do njegove otpreme u centar za obradu i odlaganje koji će se utvrditi na razini Države.

(2) U sklopu županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac planirani su sljedeći sadržaji:

- reciklažni centar (sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada) i/ili reciklažno dvorište (nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada),
- mehaničko-biološka obrada otpada,
- obrada i sortiranje građevinskog otpada,
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest,
- odlaganje ostatnog dijela neopasnog i inertnog otpada nakon obrade,
- prihvati i obrada biootpada,
- prihvati i privremeno skladištenje opasnog otpada,
- postrojenje za solarno sušenje mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda."

Članak 138.

(1) Na području obuhvata Plana omogućena je izgradnja reciklažnih dvorišta i zelenih otoka za odvojeno prikupljanje otpada. Gradnja i uređenje reciklažnog dvorišta dozvoljena je neposrednom provedbom ovoga Plana.

(2) U građevinskim područjima gospodarske namjene, unutar građevinskog područja naselja kao i izvan građevinskog područja naselja, omogućuje se izgradnja reciklažnih dvorišta. Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterđenti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).

(3) Reciklažno dvorište mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
- da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš, - da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada,
- da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu,
- da je građevina opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara,
- da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad,
- da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom,
- da je građevina označena sukladno Pravilniku,
- da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu,

- da je građevina opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

(4) Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom, pored uvjeta iz stavka 3. ovoga članka, potrebno je udovoljiti i slijedećim uvjetima:

- da je građevina natkrivena,
- da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

(5) Određeni su slijedeći uvjeti gradnje građevina u reciklažnim dvorištima:

- građevna čestica za smještaj reciklažnih dvorišta ne može biti manja od 1000 m²,
- građevinu/e reciklažnog dvorišta dozvoljeno je izvesti isključivo kao montažnu građevinu gotovih konstrukcija, a opremu reciklažnog dvorišta i njegovo uređenje potrebno je izvesti upotrebom gotove lagane konstrukcije,
- građevna čestica mora imati pristup na prometnu infrastrukturu, vodoopskrbnu i elektroenergetsku mrežu, te priključak na kanalizacijsku mrežu ukoliko postoje uvjeti ili se rješava vlastitim sustavom uz suglasnost nadležnog tijela,
- najmanja udaljenost građevina i spremnika za odlaganje otpada od građevnih čestica je 5,0 m,
- najveći dozvoljeni broj etaža (E) je jedna – prizemlje (Pr),
- najveća dozvoljena visina (V) je 5 m,
- najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) je 0,3,
- najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) je 0,3,
- reciklažno dvorište mora se ograditi, a najveća dozvoljena visina ograde reciklažnog dvorišta iznosi 2,0 m,
- unutar građevne čestice reciklažnog dvorišta potrebno je osigurati parkirališna mjesta za zaposlene,
- najmanje 20% površine građevne čestice potrebno je urediti kao zelenu površinu i to na onom dijelu građevne čestice na kojem se procjenjuje da ista može imati ulogu zaštitnog zelenila u odnosu na namjenu okolnih građevnih čestica,
- pristup minimalne širine 5,5 m.

(6) Izgradnja zelenih otoka za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (papir, staklo, PET i metalni ambalažni otpad) moguća je unutar građevinskog područja, najbolje uz prometnicu, radi lakše dopreme i otpreme otpada, najveće površine podloge za postavljanje spremnika 20 m². Navedeni prostor za smještaj spremnika potrebno je izdvojiti od ostalog javnog prostora, omogućiti pristup komunalnom vozilu, a da se ne ometa normalno prometovanje na javnim prometnim površinama (preglednost raskrižja, nesmetani prolaz biciklista, pješaka i osoba s invaliditetom).

138. a) i B)

(1) U području gospodarske zone Podi omogućuje se gradnja građevina za obradu i uporabu opasnog otpada uz primjenu slijedećih uvjeta:

- *zabranjeno je konačno odlaganje opasnog otpada*
- *građevine za obradu i uporabu opasnog otpada planirati izvan područja ekološke mreže HR2001371 Područje oko Dobre vode i pojasa širine 1000 m, obavljanje djelatnosti moguće je isključivo u zatvorenom prostoru,*
- *pridržavati se uvjeta izgradnje prema važećem propisu koji regulira zbrinjavanje opasnog otpada te definirati vodopravne uvjete kojima će se spriječiti nepovoljan utjecaj na vode,*
- *građevine moraju biti opremljene opremom i sredstvima za čišćenje rasutog otpada kako bi se omogućila brza reakcija u slučaju akcidentne situacije,*
- *kod izgradnje građevina pridržavati se uvjeta izgradnje prema Uredbi o zbrinjavanju opasnog otpada (NN 32/98) te definirati vodopravne uvjete kojima će se spriječiti nepovoljan utjecaj na vode,*
- *nije dozvoljena termička obrada otpada,*
- *kod izgradnje građevina primijeniti tehničke mjere zaštite od onečišćenja zraka, odnosno projektirati pogone tako da se izbjegnu izvanredne emisije onečišćujućih tvari u zrak – zatvorene prostorije s ventilacijskim sustavima s odgovarajućim filtrima (biofilteri i sl.),*
- *objekte i radne površine koji predstavljaju izvor buke projektirati uz primjenu tehničkih mjera zaštite od buke kojima će se osigurati da se na granici zona u kojima borave ljudi ne prekorače dozvoljene razine buke.*

(2) Kako bi se izbjegao rizik od oštećenja eventualnih arheoloških ostataka, prije izvođenja radova provesti arheološko rekognosciranje terena na području lokacije za obradu i uporabu opasnog otpada unutar gospodarske zone Podi, kojim bi se definirale sve eventualno problematične točke i primijenile specifične zaštitne mjere za ublažavanje do nivoa zanemarivog utjecaja.

(3) Lokacije za obradu i uporabu opasnog otpada moraju ispunjavati slijedeće minimalne uvjete: smještaj izvan zona sanitarne zaštite izvorišta i izvan područja zaštićenih prirodnih vrijednosti i planom predloženih za zaštitu prirodnih vrijednosti te njihovih kontaktnih područja.

B.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) utvrđuju se mjere za sprječavanje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje sustav gospodarenja otpadom bez uporabe po okoliš rizičnih postupka i uz korištenje vrijednih svojstava otpada, kao i poboljšanje učinkovitosti upravljanja postupcima i procesima u gospodarenju otpadom.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom i to:

- sprječavanje nastanka otpada;
- priprema za ponovnu uporabu;
- recikliranje;
- drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
- zbrinjavanje otpada.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš. Zakonom je zabranjeno odbacivanje otpada u okoliš, potapanje otpada, spaljivanje otpada u okolišu, uključujući spaljivanje otpada na moru te spaljivanje biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom.

Zakon propisuje ciljeve odlaganja komunalnog i biorazgradivog otpada na nacionalnoj razini. Dopuštene količine za odlaganje komunalnog otpada i biorazgradivog otpada sukladno europskoj legislativi te ciljevima u gospodarenju otpadom se značajno smanjuju do 2020. godine te će biti potrebno primijeniti niz konkretnih mjera na lokalnoj/regionalnoj razini za postizanje istih. Mjere uključuju donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom, uspostavu evidencije skupljenog otpada po vrstama i količini otpada, uspostava sustava evidencije i uklanjanja nepropisno odbačenog otpada, uspostava reciklažnih dvorišta, itd.

Uklanjanje odbačenog otpada

Provedbu obveza vezanih uz uklanjanje odbačenog otpada osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave odnosno komunalni redar i to:

- mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
- mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Sredstva za provedbu navedenih mjera osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave.

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- mjere sukladno odluci Gradskog vijeća o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada

Zakon postavlja ciljeve smanjena količine biorazgradivog otpada namijenjenog odlaganju u odnosu na masu biorazgradivog otpada proizvedenog u 1997. godini: 50% do 31. prosinca 2016. godine. Uvedena je obaveza dostave podatka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagališta Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Ograničenja u vezi odlaganja otpada na neusklađenom odlagalištu

Zakon postavlja kao cilj smanjenje količina otpada odloženog na neusklađena odlagališta:

- 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
- 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Sukladno Zakonu zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017. Uvedena je obaveza dostave podatka o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Naknada zbog blizine neusklađenog odlagališta

Vlasnik postojeće stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine koju koristi za stalno stanovanje, koja se nalazi na udaljenosti do 500 metara mjereći od vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi neusklađeno odlagalište do vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi stambena i stambeno-poslovne građevine, uz uvjet da je vlasništvo nad nekretninom stekao prije početka građenja te građevine za odlaganje otpada, ima pravo na novčanu naknadu zbog blizine neusklađenog odlagališta. Obveznik plaćanja te naknade je pravna osoba koja upravlja neusklađenim odlagalištem.

Biootpad

Osoba koja je aktima donesenim temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Građevni otpad koji sadrži azbest

Troškove prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine u vlasništvu fizičke osobe osiguravaju zajednički jedinica lokalne samouprave na čijem području je takav otpad nastao i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Kazetom za zbrinjavanje azbesta upravlja pravna osoba u većinskom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 117/17)

Uredba propisuje sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Cilj ove Uredbe je uspostava javnog, kvalitetnog, postojanog i ekonomski učinkovitog sustava sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave.

Svrha sustava sakupljanja komunalnog otpada je osiguranje mogućnosti korištenja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te poticanje proizvođača otpada da odvojeno predaju otpad, kako bi se smanjila količina komunalnog otpada koji nastaje, smanjio udio biorazgradivog otpada u nastalom komunalnom otpadu i ispunila obveza Republike Hrvatske da osigura odvojeno sakupljanje i recikliranje otpadnog papira, otpadnog metala, otpadne plastike i otpadnog stakla.

Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su na svojoj mrežnoj stranici objaviti i ažurno održavati popis koji sadrži sljedeće informacije:

- lokacije mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima,
- lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada i
- područja u kojima se spremnici za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge.

Jedinica lokalne samouprave koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)

Ovim pravilnikom se propisuju uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, te način rada reciklažnog dvorišta.

Uvjeti za gospodarenje otpadom su uvjeti za obavljanje pojedinih tehnoloških procesa gospodarenja otpadom. Opći uvjeti za obavljanje postupka gospodarenja otpadom su uvjeti koje mora ispuniti pravna osoba i fizička osoba – obrtnik kada obavlja djelatnost, postupak gospodarenja otpadom odnosno tehnološki proces. Za obavljanje postupka gospodarenja otpadom koji uključuje mobilno postrojenje lokacija na kojoj je postavljeno mobilno postrojenje mora biti ograđena.

Posebni uvjeti: moraju se ispuniti ovisno od toga za koju je određenu djelatnost/postupak/tehnološki proces zatraženo izdavanje dozvole za gospodarenje otpadom.

U reciklažom dvorištu otpad se mora zaprimati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju. Reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako se obavlja djelatnost trgovanja otpadom.

Reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- mora biti označeno na propisan način;
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagonom,
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.

Izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta mora biti onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu. Prikupljanje pojedinih vrsta otpada može se organizirati i putem mobilnih reciklažnih dvorišta.

Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Pravilnik propisuje način gospodarenja građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest te ciljeve sustava gospodarenja navedenim vrstama otpada.

Cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom je do 1. siječnja 2020. godine putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Cilj sustava gospodarenja azbestnim otpadom je uspostava i provedba mjera radi sprečavanja i smanjenja onečišćenja uzrokovano djelovanjem azbestnog otpada radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

Jedinice lokalne samouprave dužne su sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada te na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija reciklažnih

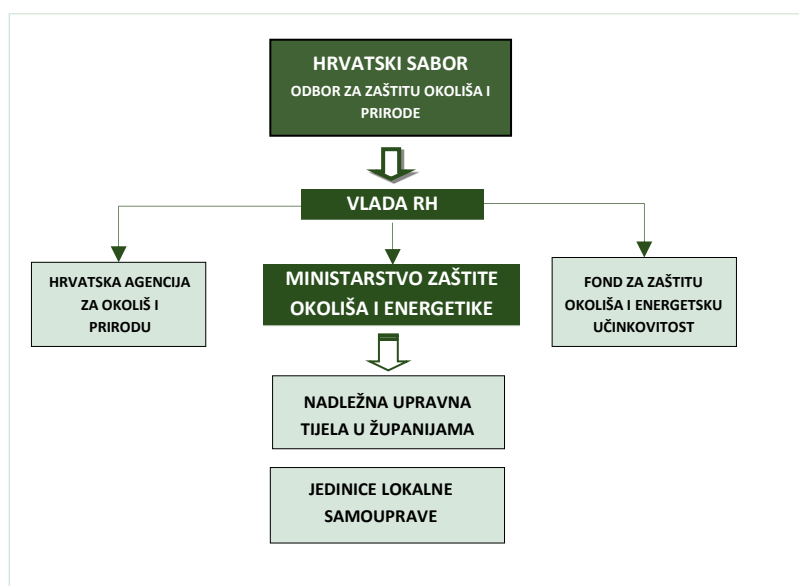

dvorište za građevni otpad te obavljanje djelatnosti sakupljanja, uporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

B.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM

Organizacija zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj ustrojena je na državnoj razini i na razini jedinica lokalne uprave i samouprave. Najviše zakonodavno tijelo je Hrvatski sabor, zadužen za utvrđivanje i kreiranje politike zaštite okoliša i prostora. Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, kao jedno od 29 radnih tijela Hrvatskog Sabora, ima svojstvo matičnoga radnog tijela u postupku donošenja zakona i propisa koji svojim sadržajem reguliraju pojedinačna pitanja iz tih područja.

Vlada RH je najviše provedbeno tijelo, koja kroz djelokrug svojih ministarstava provodi smjernice u području zaštite okoliša.

Grafički prikaz B.3-1: Shema institucionalnog okvira u postupku gospodarenja otpadom

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike jedno je od tijela državne uprave koje je u sektoru otpada nadležno između ostalog za:

- izradu zakonodavstva i standarda, usklađivanje zakonske regulative RH iz područja gospodarenja otpadom sa legislativom EU;
- izradu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- izdavanje rješenja za prekogranični promet otpadom, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom;
- vođenje očevidnika i evidencija temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- Praćenje pripreme i provedbe projekata uspostave centara za gospodarenje otpadom
- inspekciju i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva;
- nadziranje Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- Ministarstvo rješava o zahtjevu za izdavanje dozvole za gospodarenje otpadom za djelatnost koja uključuje gospodarenje opasnim otpadom i postupke termičke obrade neopasnog otpada.

Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode prikuplja, objedinjava i vodi podatke u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, vodi informacijski sustav gospodarenja otpadom, izrađuje izvješće o stanju na području gospodarenja otpadom.

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost osigurava dodatna sredstva za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području zaštite i unapređenja okoliša, nadležnost pri donošenju upravnih akata u svezi plaćanja naknada i posebnih naknada, vođenje očevidnika obveznika plaćanja.

Županije su jedinice regionalne samouprave nadležne za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, prikupljanje i prosljeđivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša); nadležna upravna tijela u županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

Gradovi i općine su jedinice lokalne samouprave koje su nadležne za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.

Ostali sudionici koji sudjeluju u gospodarenju otpadom su društva koja su registrirana i imaju dozvole za gospodarenje otpadom, konzultantske tvrtke, stručne organizacije i nevladine udruge.

Informacijski sustav gospodarenje otpadom (ISGO) je sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša. ISGO cjelovit je dio informacijskog sustava zaštite okoliša, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom određen je sadržaj ISGO-a, procedure dostavljanja i vođenja podataka, rokovi i obrasci na kojima se podaci dostavljaju. Vođenje ISGO-a povjereno je Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode (HAOP), a nadzor nad izvršavanjem poslova vođenja ISGO-a ima Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

B.4. NADLEŽNOSTI OPĆINA I GRADOVA U GOSPODARENJU OTPADOM

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode (vođenje informacijskog sustava) i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (financiranje projekata zaštite okoliša).

Jedinice Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom (donijeti Plan gospodarenja otpadom, određivanje lokacija u prostornim planovima, provedba mjera gospodarenja komunalnim otpadom).

Plan gospodarenja otpadom donosi Gradsko vijeće za razdoblje od 6 godina, a objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Prije donošenja Plana gospodarenja otpadom mora se ishoditi suglasnost upravnog tijela županije nadležnog za poslove zaštite okoliša, a kojem se dostavlja na uvid prijedlog plana gospodarenja otpadom.

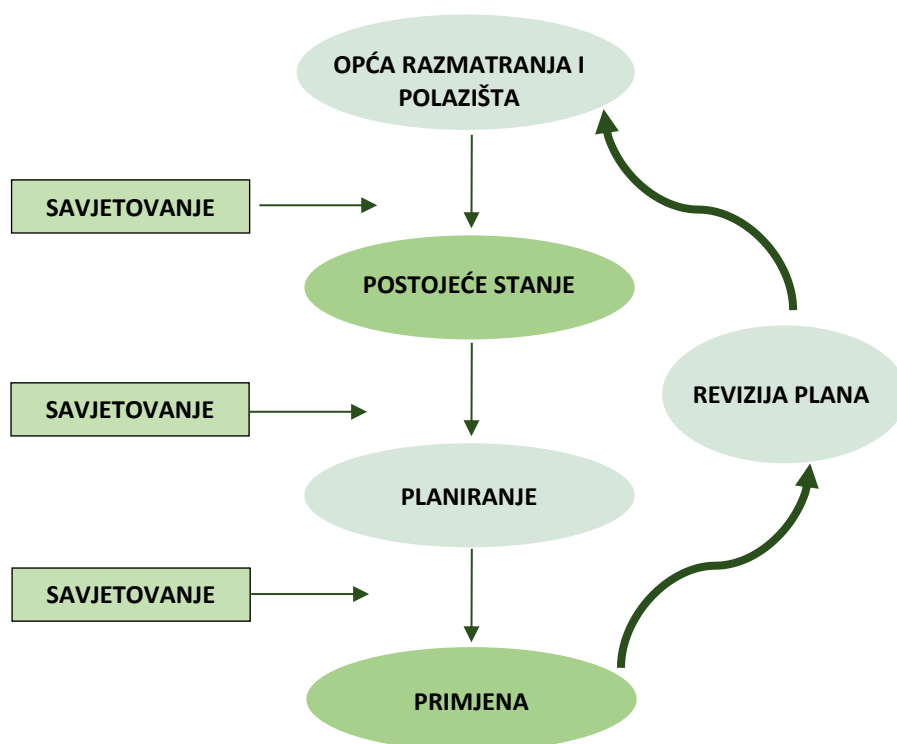
Nakon usvajanja plana gospodarenja otpadom obaveza je dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici regionalne samouprave (Šibensko-kninska županija) do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljivati ga u službenom glasilu.

Nacrt plana gospodarenja otpadom objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Posredstvom medija jedinice lokalne samouprave izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Proces planiranja na području gospodarenja otpadom odvija se u ciklusima koji osiguravaju kontinuirano unapređenje putem revizije koja se ponavlja na kraju svakog ciklusa.

Grafički prikaz B.4-1: Postupak donošenja i revidiranja Plana gospodarenja otpadom

Izvor: „Smjernice za pripremanje plana gospodarenja otpadom“ <http://ec.europa.eu/environment/waste/plans/>

Obveze Gradova i općina prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

Sukladno Zakonu jedinica lokalne samouprave tj. Grad Šibenik ima obvezu na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom te:

- osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavati odbacivanje otpada na način suprotan Zakonu te ukloniti tako odbačen otpad,
- provoditi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- donijeti i provesti plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 6 godina,
- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- omogućiti provedbu akcije prikupljanja otpada.

Grad Šibenik dužan je osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pritom javnost rada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa, a podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada putem spremnika od pojedinih korisnika na mjestu nastanka, prijevoz te odlaganje na odlagalište

neopasnog otpada. Pojedine vrste otpada se prikupljaju putem spremnika na javnim površinama („zeleni otoci“).

Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Gradska čistoća d.o.o. Šibenik, prema Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, prikuplja miješani komunalni otpad, biorazgradivi komunalni otpada, odvojeno prikupljeni metal, staklo, plastiku, tekstil te krupni (glomazni) otpad (Službeni glasnik Grada Šibenika, broj 9/17).

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te obzirom na broj stanovnika, Grad Šibenik je u obvezi izgradnje dva reciklažna dvorišta. Trenutno je građanima dostupno reciklažno dvorište na prostoru Centra za gospodarenje otpadom „Bikarac“.

Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i izobrazno-informativne aktivnosti

Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom obveza Grada Šibenika je uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, uspostava sustava evidentiranja odbačenog otpada te godišnja provedba izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom.

Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i izobrazno-informativne aktivnosti

Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom obveza Grada Šibenika je uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, uspostava sustava evidentiranja odbačenog otpada te godišnja provedba izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom.

C. OSNOVNE ZNAČAJKE GRADA ŠIBENIKA

C.1. POLOŽAJ

Grad Šibenik pripada Šibensko-kninskoj županiji te je kulturno, obrazovno, upravno i gospodarsko središte smješteno u centralnom dijelu županije. Ukupna površina Grada iznosi cca 404,93 km². Administrativnim granicama, Grad Šibenik sjeverozapadno graniči s gradom Vodice, na sjeveru s gradom Skradinom, na istoku s gradom Drnišem, s juga s gradom Primoštenom i općinom Marina, te s jugoistoka s općinama Seget, Prgommet i Primorski Dolac.

Grad Šibenik se sastoji od 31 naselja, i to: Boraja, Brnjica, Brodarica, Čvrljevo, Danilo, Danilo Biranj, Danilo Kraljice, Donje Polje, Dubrava kod Šibenika, Goriš, Gradina, Grebaštica, Jadrtovac, Kaprije, Konjevrate, Krapanj, Lepenica, Lozovac, Mravnica, Perković, Podine, Radonić, Raslina, Sitno Donje, Slivno, Šibenik, Vrpolje, Vrsno, Zaton, Zlarin, Žaborić i Žirje.

C.2. RELJEF I KLIMATSKA OBILJEŽJA

Reljef karakterizira vrlo razvedena obala, širok pojas zaleđa primorsko-dinarskog krša Zagore, brdsko - planinski prostor sa zavalom Plavno i plodnim poljima, Kninsko, Kosovo i Petrovo polje te sjevernom zaravni Bukovica s Prominom i kanjonom rijeka Krke i Čikole. Pejzaž regije je vrlo raznolik, a more je najveća bogatstvo i osnovni prirodni izvor koji određuje gospodarsku osnovu. Zračna duljina obale je 56, 2 km, a stvarna čak 805,9 km.

Širi prostor grada Šibenika je najvećim dijelom izgrađen od krednih vapnenaca i dolomita s izraženom zonama aleogenih vapnenaca i fliša. Iznad ovih primarno nataloženih slojeva nalaze se mjestimice zone crvenice i naplavine ilovastih tala iz aluvijalnih nanosa.

U primorskom dijelu prevladava mediteranska klima, a njezin je veliki utjecaj i na kontinentalnom prostoru područja. Na obalnom prostoru vrlo je visoka srednja godišnja osunčanost (2710 sati), Najveća je u srpnju (11,7 sati), a najmanja u prosincu (3,1 sata). Prema unutrašnjosti insolacija se smanjuje. Temperature su ljeti relativno visoke, međutim ublažuje ih ugodan vjetar maestral koji puše s mora na kopno. Uz obalu su zime umjerene ili blage. Oborina je najviše zimi, a ljeta su pretežno suha. Ukupna godišnja količina oborina je 803 mm. U najvećem dijelu šibenske regije prevladavaju vjetrovi bura i jugo, uz obalni pojas ljeti maestral. Bura i jugo zimi pušu olujnom jačinom. Jugo puše protiv struje koja dolazi iz rijeke Krke pa može stvarati velike valove u luci. Bura je najjača u sjeverozapadnom dijelu luke, a najslabija na dijelu obale od katedrale do Gata Krka.

C.3. PROMET

Suvremeni geoprometni položaj Šibenika definiran je postojećim željezničkim i cestovnim vezama. Grad Šibenik povezan je, izravno ili neizravno, s hrvatskim i europskim prometnim sustavom, putem pomorskih, cestovnih zrakoplovnih i željezničkih veza. Međutim, veliki problem predstavlja dostupnost otočnih dijelova Grada Šibenika te povezanost sa prometnim sustavima na kopnu.

Šibenik ima izuzetno značajan prometni položaj. Dobre prometne veze putem ceste i željeznice omogućuju mu izravnu komunikaciju sa zaleđem. Prometna okosnica je Jadranska turistička cesta s odvojenim dijelovima do Drniša i Knina te autocesta (A1 Zagreb – Split - Dubrovnik) koja je još kvalitetnije povezala Šibenik s ostalim dijelovima Hrvatske te s Europom. Autocesta pruža velike mogućnosti razvoja Šibenika, i njegove luke u budućnosti.

C.4. NASELJA I STANOVNIŠTVO

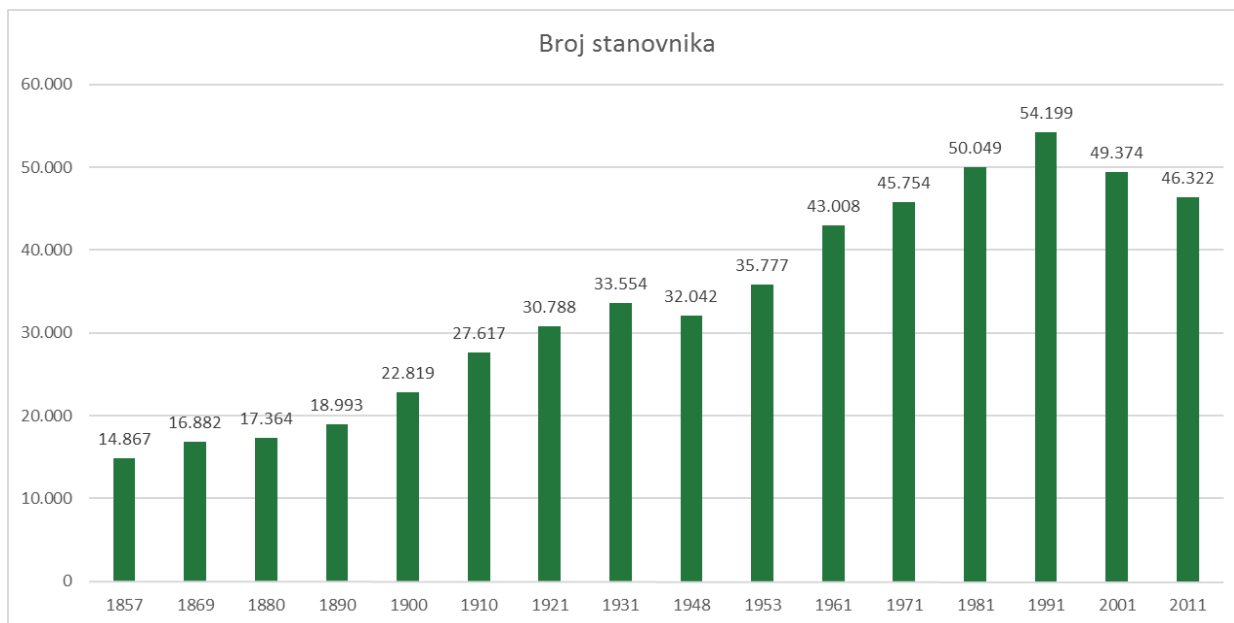
Od ukupnog broja stanovnika Šibensko-kninske županije 45,67% odnosi se na stanovništvo grada Šibenika. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na administrativnom području Grada Šibenika evidentirano je 46.332 stanovnika, a na području samog naselja Šibenik 34.302 stanovnika (Tablica C.4-1). Broj kućanstava na administrativnom području Grada Šibenika (popis stanovništva 2011. godine) iznosio je 17.311 kućanstva, a prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine broj poljoprivrednih kućanstava iznosio je 2.654.

Tablica C.4-1: Naselja na području Grada Šibenika i pripadni broj stanovnika u 2011. godini

Naselje	Broj stanovnika	Udio ukupnog Broja, %
Boraja	249	0,54
Brnjica	72	0,16
Brodarica	2.534	5,47
Čvrljevo	64	0,14
Danilo	376	0,81
Danilo Biranj	442	0,95
Danilo Kraljice	104	0,22
Donje Polje	267	0,58
Dubrava kod Šibenika	1.185	2,56
Goriš	147	0,32
Gradina	303	0,65
Grebaštica	937	2,02
Jadrtovac	171	0,37
Kaprije	189	0,41
Konjevrate	173	0,37
Krapanj	170	0,37
Lepenica	68	0,15
Lozovac	368	0,79
Mravnica	70	0,15
Perković	111	0,24
Podine	26	0,06
Radonić	79	0,17
Raslina	567	1,22
Sitno Donje	561	1,21
Slivno	110	0,24
Šibenik	34.302	74,04
Vrpolje	776	1,67
Vrsno	67	0,14
Zaton	978	2,11
Zlarin	284	0,61
Žaborić	479	1,03
Žirje	103	0,22
Ukupno:	46.322	-

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., <http://www.dzs.hr>

Grafički prikaz C.4-1: Broj stanovnika grada Šibenika kroz godine

Izvor: Republika Hrvatska - Državni zavod za statistiku: *Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001.*

Grafički prikaz C.4-2: Položaj administrativne jedinice grada Šibenika i naselja

Izvor: *Strategija razvoja inovativnog turizma Grada Šibenika, Zagreb travanj, 2015.*

C.5. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Izravne i neizravne ratne štete nastale tijekom Domovinskog rata te tranzicijske promjene s restrukturiranjem gospodarskih subjekata imale su snažan negativan utjecaj na gospodarski razvoj grada Šibenika. Do 90-ih godina dvadesetog stoljeća industrijska proizvodnja i povezane djelatnosti su obilježile gospodarsku strukturu Šibenika da bi u posljednjih dvadesetak godina značajno izgubile razvojni potencijal. Navedeni proces je u posljednjih desetak godina popraćen procesima promjene gospodarske strukture te oporavkom sekundarnog i tercijarnog sektora. Šibensko-kninska županija, sa Šibenikom kao razvojnim središtem, ostvarila je u razdoblju od 2000. do 2011. godine brži rast bruto domaćeg proizvoda i bruto domaćeg proizvoda po stanovniku i od Hrvatske i od jadranskih županija. Pri tome je, sukladno podacima Državnog zavoda za statistiku, udio bruto dodane vrijednosti prerađivačke industrije u 2011. godini u bruto dodanoj vrijednosti Županije više nego udvostručen, a snažan rast zabilježile su i tzv. ostale uslužne djelatnosti te građevinarstvo. Istodobno je smanjen udio djelatnosti informacija i komunikacija te financijskih djelatnosti i osiguranja, kao i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, dok trgovina stagnira.

Grad Šibenik je najrazvijeniji u Šibensko-kninskoj županiji i nalazi se na 88. mjestu u Republici Hrvatskoj te je razvrstan u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

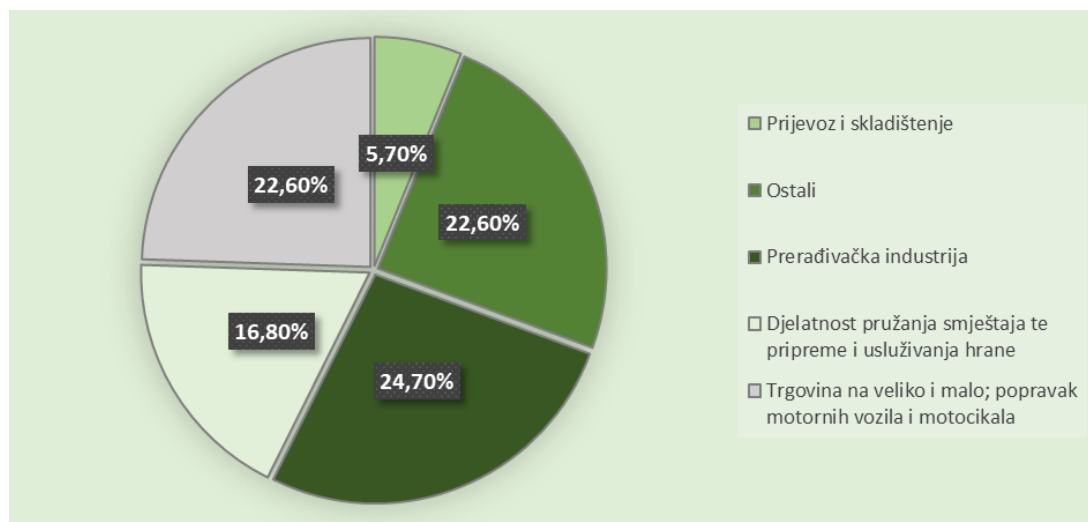
Tablica C.5-1: Zaposleni kod poduzetnika u gradu Šibeniku u 2016. godini

OSNOVNE PRIVREDNE GRANE	Broj zaposlenih u 2016. godini	Udio (%)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	37	0,5
Rudarstvo i vađenje	-	-
Prerađivačka industrija	1.950	28,2
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	7	0,1
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	449	6,5
Građevinarstvo	575	8,3
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	927	13,4
Prijevoz i skladištenje	491	7,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.320	19,1
Informacije i komunikacije	104	1,5
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	0,0
Poslovanje nekretninama	86	1,2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	379	5,5
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	199	2,9
Obrazovanje	168	2,4
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.374	11,00
Umjetnost, zabava i rekreacija	78	1,1
Ostale uslužne djelatnosti	111	1,6
UKUPNO	6.927	100

Izvor: Osnovne značajke gospodarskih kretanja u gradu Šibeniku u 2016. godini, Hrvatska Gospodarska komora, Županijska komora Šibenik

Ukupni prihodi u gospodarstvu grada Šibenika u 2016. godini iznosili su 3.215.015.064 kn, što je za 13,2% više u odnosu na 2015. godinu. Prema djelatnostima, najveći prihodi su u djelatnosti prerađivačke industrije (24,7%) od ukupno ostvarenih prihoda u gospodarstvu grada Šibenika. Slijedi trgovina na veliko i malo sa 22,6% u ukupno ostvarenim prihodima u gospodarstvu grada Šibenika¹.

Grafički prikaz C.5-1: Struktura gospodarstva u gradu Šibeniku u 2016. godini prema ukupnom prihodu

Izvor: Osnovne značajke gospodarskih kretanja u gradu Šibeniku u 2016. godini, Hrvatska Gospodarska komora, Županijska komora Šibenik

U posljednje vrijeme Grad Šibenik se sve više orijentira prema razvoju turizma što potvrđuje i stalan porast broja posjeta i noćenja turista (Tablica C.5-2 i Tablica C.5-3).

Tablica C.5-2: Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku u 2015. godini

Dolasci i noćenja turista u gradu Šibeniku u 2014.	Domaći turisti	Strani turisti	Ukupno
Dolasci	53.459	223.064	276.523
Noćenja	203.307	1.211.733	1.415.040

Izvor: Dolasci i noćenja turista u 2015., Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80. http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/04-03-02_01_2015.htm od 09.02.2016.

Tablica C.5-3: Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku u 2016. godini

Dolasci i noćenja turista u gradu Šibeniku u 2015.	Domaći turisti	Strani turisti	Ukupno
Dolasci	53.264	237.978	291.242
Noćenja	183.189	1.343.588	1.526.777

Izvor: Dolasci i noćenja turista u 2016., Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80. https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-03-02_01_2016.htm od 09.02.2017.

¹ Osnovne značajke gospodarskih kretanja u gradu Šibeniku u 2016. godini, Hrvatska Gospodarska komora, Županijska komora Šibenik

D. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

D.1. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA ŠIBENIKA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJU CILJEVA

Analiza postojećeg stanja gospodarenja otpadom obuhvaća više funkcionalnih faza tijekom gospodarenja otpadom na području Grada Šibenika: sakupljanje otpada, izdvajanje korisnog otpada, prijevoz i odlaganje/oporaba otpada.

Bitni čimbenici koje treba uzeti u obzir pri definiranju sustava gospodarenja otpadom na nekom području su broj stanovnika koji je obuhvaćen organiziranim sakupljanjem i odvozom otpada te površina područja uključenog u organizirano gospodarenje otpadom.

Imajući u vidu odredbe važeće Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2018. - 2023. godine, gospodarenje otpadom potrebno je sagledavati u dinamičnom kontekstu uvažavajući dugoročne promjene koje će uslijediti nakon uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

D.2. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Gradska čistoća d.o.o. Šibenik, prema *Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada*, prikuplja miješani komunalni otpad, biorazgradivi komunalni otpada, odvojeno prikupljeni metal, staklo, plastiku, tekstil te krupni (glomazni) otpad².

Tvrtka Bikarac d.o.o. Centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije upravlja odlagalištem „Bikarac“ te prikuplja odvojeno papir.

Gradska čistoća organiziranim sakupljanjem i odvozom obuhvaća čitavo područje grada Šibenika. Uz sam Grad Šibenik uključeni odvoz otpada uključen je i sa okolnih naseljenih otoka Zlarin, Kaprije, Žirje, Krapanj kao sastavni dio Grada.

Prema Odluci na naseljenim otocima Zlarin, Kaprije, Žirje, Obonjan, Kakanj i Krapanj planiraju se prostori za prikupljanje otpada do njegovog konačnog zbrinjavanja na kopnu, koji mogu biti smješteni na kopnu ili na posebnim plutajućim postajama za sakupljanje otpada (servisni pogon maksimalne površine pontona 50 m²).

Otok Zlarin

Na Zlarinu se otpad prikuplja vozilom PIAGGIO putem PVC posuda, te se vozi u stabilni press kontejner od 16m³. Glomazni otpad se prikuplja u Abroll 21 m³. Press i Abroll su stacionirani na platou iznad nekadašnje spalionice. Odvoz se vrši u ljetnim mjesecima (01.06.-01.10.) dva puta tjedno, a u zimskim mjesecima (01.10. – 01.06.) dva puta mjesečno.

Otok Kaprije

² ODLUKA o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada; Službeni glasnik Grada Šibenika, broj: 9/17

Na Kapriju se otpad prikuplja putem press kontejnera od 10 m³ smještenog uz pristanište i putem posuda. Odvoz se u ljetnim mjesecima (01.06.-01.10) provodi dva puta tjedno, a u zimskim mjesecima (01.10. – 01.06.) dva puta mjesečno. Glomazni otpad se prikuplja putem Abrolla od 21 m³ u dogovoru s MO.

Otok Žirje

Na Žirju se otpad prikuplja putem kontejnera 1100 l (45 kom.), te Abrolla od 21 m³. Odvoz se vrši u ljetnim mjesecima (01.06.-01.10.) 1 x tjedno, a u zimskim (01.10. – 01.06.) 2 x mjesečno. Glomazni otpad se prikuplja putem Abrolla od 21 m³ u dogovoru s MO.

Otok Krapanj

Na otoku Krapnju se otpad prikuplja putem kontejnera 1100 l (12 kom). Odvoz se vrši u ljetnim mjesecima (01.06.-01.10.) 3x tjedno (u izuzetnim situacijama i 5 x tjedno) a u zimskim (01.10. – 01.06.) 2 x tjedno. Glomazni se prikuplja jednom mjesečno u pravilu, a na zahtjev MO i češće. Prilikom prikupljanja i transporta otpada, u vrijeme plime i oseke mora, pojavljuju se poteškoće u vidu regularnog transporta otpada zbog onemogućenog ukrcaja vozila s otpadom na trajekt. Također, sličan problem se pojavljuje u vrijeme servisa trajekta, kada je potrebno organizirati zamjenski prijevoz, koji se plaća dodatno od strane komunalnog društva.

Mješini komunalni otpad

Komunalni otpad koji se skuplja na području Grada je otpad iz kućanstva, otpad koji nastane čišćenjem javnih površina te otpad iz proizvodne, uslužne ili druge djelatnosti, ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava.

Odvoz miješanog komunalnog otpada provodi se 3 puta tjedno od fizičkih osoba, odnosno domaćinstva te prema pozivu i dijelom prema rasporedu, tijekom 6 radnih dana tjedno od gospodarskih subjekata (tvrtke, obrti isl.)

Miješani komunalni otpad se sakuplja u sljedećim spremnicima:

- vrećica,
- individualni spremnici,
- podzemni spremnici,
- spremnici na zelenim otocima
- spremnici nareciklažnog dvorišta,
- spremnik mobilnog reciklažnog dvorišta,
- preuzimanja od strane davatelja javne usluge na zahtjev (poziv) korisnika javne usluge u dogovoreno vrijeme.

Korisnici (domaćinstva i gospodarski subjekti) za odlaganje miješanog komunalnog otpada koriste spremnik ili vrećice koje su dobili od davatelja javne usluge. Otpad u vrećicama, spremnicima i podzemnim spremnicama skuplja se sa dogovorenog obračunskog mjesta odnosno određenog mjesta odvoza otpada.

Vrećice za odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada korisnici preuzimaju kod Davatelja javne usluge, uz plaćanje zapremnine vrećice sukladno Cjeniku davatelja usluge po litrama. Volumen vrećica za odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iznosi 60 litara, a volumen vrećica za odvojeno sakupljanje korisnog otpada (ambalažni otpad, papir, biorazgradivi komunalni otpad i tekstil) iznosi 80 i 120 litara.

Tipizirani/standardizirani spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada su spremnici volumena 120 litara, 240 litara, 1.100 litara i podzemni spremnici.

Broj i tip vozila koji se koristi prilikom prikupljanja otpada te raspored prikupljanja miješanog komunalnog otpada prikazan je u tablici (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**).

Odvojeno sakupljanje otpada

Odvojeno sakupljanje otpada na području Grada Šibenika određeno je *Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada*³.

Cilj odvojenog sakupljanja otpada iz kućanstva je smanjivanje ukupne količine otpada i otpada koji se neiskorišten odlaže na deponiju. Sustav odvojenog prikupljanja otpada Grada Šibenika temelji se na odvojenom prikupljanju putem „zelenih otoka“ kojima je stanovništvu omogućeno samostalno odlaganje papira, plastike, metalne i staklene ambalaže.

Prema podacima Izvješća o komunalnom otpada Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode (Tablica D.2-1) prikazane su količine odvojeno skupljenog otpada na području grada Šibenik u 2014., 2015. i 2016. godini. Za odvojeno skupljeni stakleni i papirnati otpad nisu navedene količine u 2014. i 2015. godini, a za biootpad količine u 2016. godini. Količine odvojeno skupljenog tekstilnog otpada nisu navedene unutar promatranog vremenskog razdoblja.

Tablica D.2-1. Količine odvojeno skupljenog otpada na području grada Šibenika u vremenskom periodu od 2014. do 2016. godine

GODINA	2014.	2015.	2016.
PAPIR (t)	379,65	529,413	434,24
PLASTIKA (t)	/	/	3,12
STAKLO(t)	16,55	27,29	32,73
METAL (t)	/	/	15,18
GLOMAZNI OTPAD (t)	2.234,02	1.538,65	1.696,93
TEKSTIL (t)	/	/	/
BIOOTPAD (t)	26,04	26,58	/

Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu: 2016. (ispravak) (detaljnije: podaci za 2016.,komunalni otpad po JLS, PL-SKO obrazac), 2015., 2014.; Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.

Papir

Sakupljanje otpadnog papira i kartona (novine, časopisi i manja kartonska ambalaža) se obavlja najmanje jednom mjesečno za privatne korisnike i prema dogovoru za gospodarske subjekte (tvrtke, obrti itd). Ovaj tip otpada skuplja se putem:

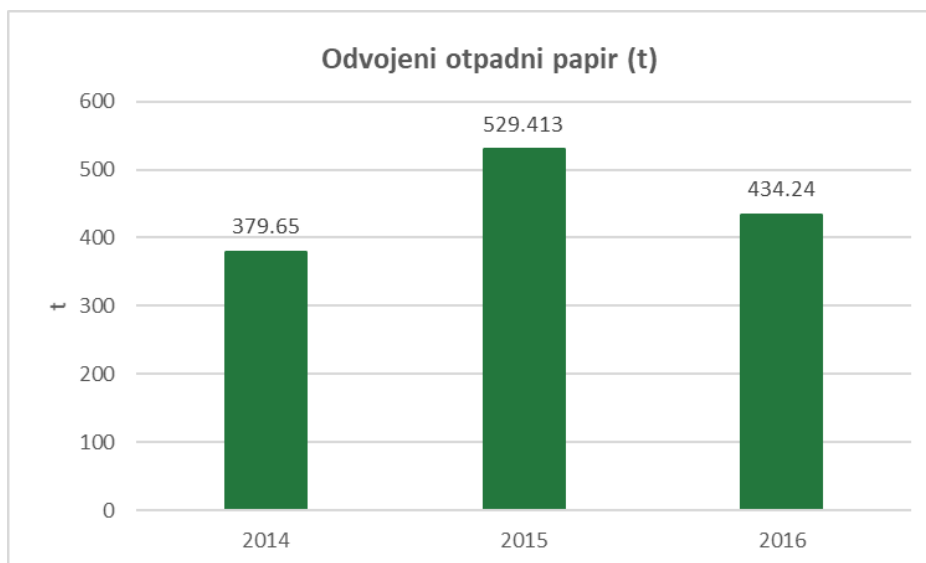
- individualnih spremnika/vrećica
- podzemnih spremnika
- spremnika na zelenim otocima,
- spremnika u reciklažnom dvorištu,
- spremnika u mobilnom reciklažnom dvorištu.

Veći proizvođači ovoga tipa otpada imaju mogućnost predaje otpada ovlaštenim sakupljačima/prijevoznicima otpadnog papira i kartona uz propisanu prateću dokumentaciju. Količine odvojeno sakupljenog otpadnog papira u 2014., 2015. i 2016. godini prikazane su na grafičkom prikazu (Grafički prikaz D.2-1).

³ ODLUKA o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada; Službeni glasnik Grada Šibenika, broj: 9/17)

Iz navedenog grafičkog prikaza možemo uočiti da je količina odvojeno sakupljenog otpadnog papira u stalnom porastu, iako je u 2016. godini zabilježen pad u odnosu na količine sakupljenog otpadnog papira u 2015. godini.

Grafički prikaz D.2-1. Količine sakupljenog otpadnog papira na području Grada Šibenika u periodu 2014. – 2016. Godina

Izvor: Izveštje o komunalnom otpadu: 2016. (ispravak) (detaljnije: podaci za 2016., komunalni otpad po JLS, PL-SKO obrazac), 2015., 2014.; Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.

Plastika

Otpadnu plastiku kao i otpadnu plastičnu ambalažu, koja nije opasni otpad, odvaja se od miješanog komunalnog otpada i odlaže u:

- odgovarajuću vrećicu ili spremnik na eko otocima/sabirnim mjestima,
- spremnik na svom obračunskom mjestu/mjestu primopredaje,
- podzemni spremnik,
- spremnik u reciklažnom dvorištu i
- spremnik mobilnog reciklažnog dvorišta.

Također, otpadnu plastičnu ambalažu moguće je predati uz povratnu naknadu na za to predviđenu lokaciju.

Otpadna plastika koja se u navedene spremnike odvojeno odlaže su: plastične vrećice, plastične boce i ostala plastična ambalaža prehrambenih i drugih proizvoda, plastični tanjuri, čaše, kutije za lijekove, posude i plastični pribor te ostali plastični proizvodi. Prema podacima Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode u 2016. godini na području Grad Šibenika sakupljeno je 3,16 t otpadne plastike (Tablica D.2-1.).

Staklo

Pravilno postupanje sa staklenom ambalažom podrazumijeva njeno ponovno korištenje za iste ili druge namjene – povratna ambalaža (npr. staklena ambalaža za mineralnu vodu, pivo, mliječne proizvode i dr.).

Otpadno ambalažno staklo korisnici mogu predavati na slijedeće načine:

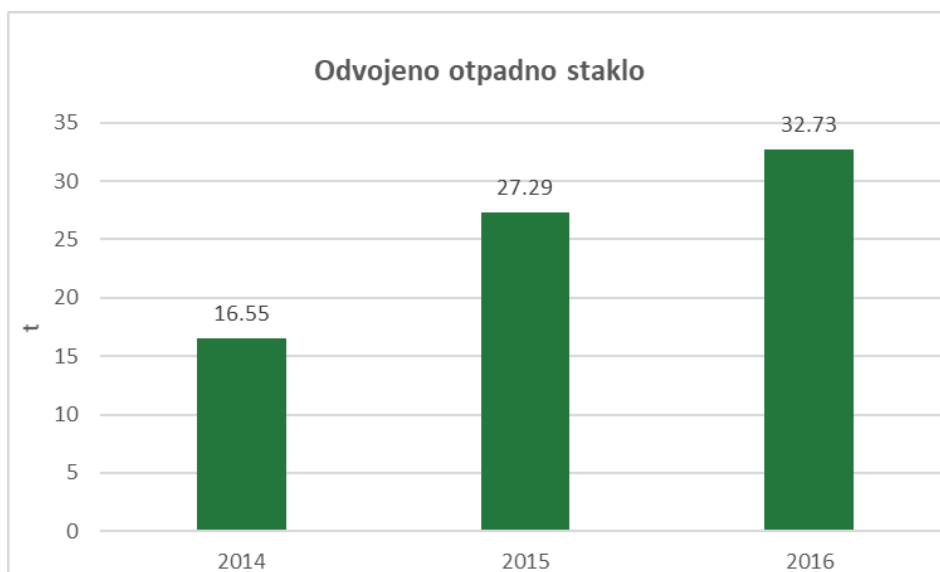
- u individualnim spremnicima/vrećicama za otpadno ambalažno staklo,
- u podzemnim spremnicima,
- u spremnicima na zelenim otocima,
- u reciklažnom dvorištu,
- u mobilnom reciklažnom dvorištu,
- prodavatelju, ukoliko se radi o staklenoj ambalaži obuhvaćenoj povratnom naknadom.

U korisni stakleni otpad ubrajaju se: staklene boce, tegle i ostala ambalaža, prozorska stakla, stakleno posuđe, kristalne čaše, staklene veze, ogledala, leće, laboratorijski pribor i ostali proizvodi od stakla.

U navedene zelene spremnike ne smije se odlagati:

- prozorsko staklo, automobilsko staklo, kristalno i optičko staklo, armirano staklo, laboratorijsko staklo, staklena vuna,
- žarulje i fluorescentne svjetiljke,
- porculanski i keramički predmeti.
- ogledala.

Prozorsko staklo, automobilsko staklo, armirano staklo su glomazni otpad i s njima je potrebno postupati kao i sa ostalim glomaznim otpadom, dok je porculanske i keramičke predmete, čaše i sl. potrebno odložiti u spremnike za miješani komunalni otpad. Količine odvojeno sakupljenog otpadnog stakla u 2014., 2015. i 2016. godini prikazane su na grafičkom prikazu (Grafički prikaz D.2-2). Prema prikazanim količinama u promatranom vremenskom periodu vidljiv je porast odvojeno sakupljenog otpadnog stakla.

Grafički prikaz D.2-2. Količine sakupljenog otpadnog stakla na području Grada Šibenika u periodu 2014. – 2016. godine

Metal

Otpadni metali čine vrijednu sirovinu koju je moguće više puta reciklirati. Korisnici usluge metalnu ambalažu mogu odložiti metalni u spremnike postavljenih na otocima ili spremnika/tipiziranih vrećica na obračunskom mjestu korisnika javne usluge.

U korisni metalni otpad ubrajaju se proizvodi od aluminija, željeza (čelika) i bakra, primjerice: razna ambalaža, aluminijske limenke, aluminijske folije i tanjuri, razni limovi, čelične konzerve

prehrambenih proizvoda, limenke aerosola (sprejevi, tube) itd. Prema podacima Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode u 2016. godini na području Grad Šibenika sakupljeno je 15,18 t otpadnog metalnog otpada (Tablica D.2-1.).

Tekstil

Korisnici javne usluge mogu predati otpadni tekstil i obuću na sljedeće načine:

- u reciklažnom dvorištu
- u mobilnom reciklažnom dvorištu,

Biorazgradivi otpad namijenjen kompostiranju

Kuhinjski otpad (ostaci od pripreme hrane), vrtni ili zeleni otpad umjesto da se odlaže na odlagalište kao dio komunalnog otpada moguće je kompostirati te stvoriti koristan i upotrebljiv proizvod kompost. Kompostiranje biootpada najbolje je na mjestu njegovog nastanka odnosno unutar kućanstva. Odlaganje i kompostiranje biorazgradivog otpada korisnici obavljaju na sljedeće načine:

- u vlastite kompostere ukoliko korisnik javne usluge ima uvjete za smještaj kompostera i posjeduje isti,
- u spremnike/vrećice za biorazgradivi otpad na obračunskom mjestu/mjestu primopredaje

Biorazgradivi otpad koji korisnik može odložiti u spremnik/vrećicu za tu namjenu je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Preuzimanje biorazgradivog otpada Davatelj javne usluge dužan je obavljati minimalno jednom tjedno sukladno planu odvoza.

Prema podacima Izvješća o komunalnom otpada Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode na području Grad Šibenika nisu prikazani podaci o količinama sakupljenog tekstilnog otpada je 15,18 t otpadnog metalnog otpada (Tablica D.2 2.).

Glomazni otpad

Glomazni otpad sastoji se od predmeta ili stvari koje su, zbog svojih dimenzija ili sastava, neprikladni za prikupljanje u sklopu miješanog komunalnog otpada.

Sakupljanje krupnog (glomaznog) otpada provodi se na sljedećim lokacijama:

- u reciklažnom dvorištu,
- na obračunskom mjestu odnosno adresi korisnika
- na javnoj površini koja je najbliža adresi korisnika javne usluge po dogovoru između davatelja javne usluge i korisnika javne usluge u slučajevima kada adresi korisnika nije moguće pristupiti vozilom za sakupljanje glomaznog otpada.

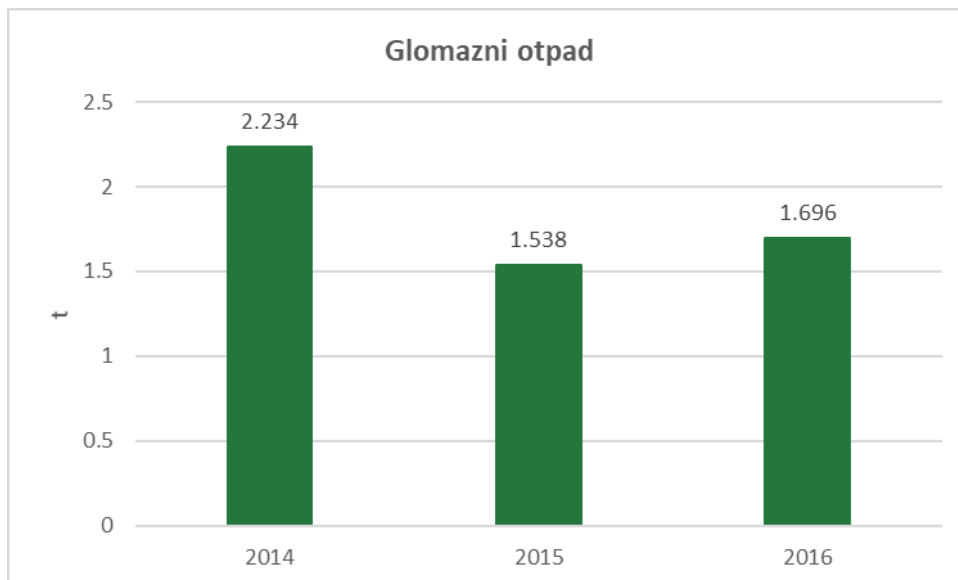
Prema programu održavanja komunalne infrastrukture na području Grada Šibenika u 2018. godini, odvoz i odlaganje otpada s javnih površina obavljat će se svakog dana osim nedjelje u količini od 7 m³ dnevno, odnosno za 313 dana, 2.191 m³ otpada godišnje.

Odvoz glomaznog otpada provodi se jednom u mjesecu prema rasporedu. Građani iznose glomazni otpad na najprikladnije mjesto ispred svojih zgrada, odnosno slože otpad u za to postavljene kontejnere. Odvoz glomaznog otpada prema mjesečnom rasporedu obavljat će se 52 puta godišnje po 21 m³ (ukupno 1092 m³), a izvan rasporeda 60 puta godišnje po 10 m³ (ukupno 600 m³).

Osim toga u izvangradskim naseljima i divljim odlagalištima izvršit će se tri akcije sakupljanja odvoza i odlaganja komunalnog, tako i drugog otpada i to u proljeće i jesen, te jednom po zahtjevu MO.

Korisnici usluge, odnosno građani Šibenika, ispunjavanjem obrasca na službenim internetskim stranicama davatelja usluge (Gradska čistoća d.o.o. Šibenik) imaju mogućnost poslati zahtjev za odvoz glomaznog otpada.

Grafički prikaz D.2-3. Količine sakupljenog glomaznog otpada u Gradu Šibeniku u periodu 2014. – 2016. godina

Odložen otpad

Otpad sa područja Grada Šibenika te Šibensko-kninske županije se odlaže na odlagalište „Bikarac“. Tijekom 2014. godine temeljem Plana podjele i Sporazuma o uređenju međusobnih poslovi zbrinjavanja otpada i održavanja odlagališta „Bikarac“ prešli su sa tvrtke Gradska čistoća d.o.o. Šibenik u novoosnovano trgovačko društvo Bikarac d.o.o. Šibenik.

Gradovi i općine koje odlažu otpad na odlagalište „Bikarac“/sakupljači:

- Grad Šibenik i Općina Bilice (komunalna tvrtka Gradska čistoća d.o.o., Šibenik),
- Općina Primošten (komunalna tvrtka Bucavac d.o.o.),
- Općina Rogoznica (komunalna tvrtka Škovacin d.o.o.),
- Općina Pirovac (Vrilo d.o.o.),
- Općina Tisno (Ježinac d.o.o.),
- Općina Murter (Murtela d.o.o.),
- Općina Unešić (Gradska čistoća d.o.o. Drniš),
- N.P. Kornati (Murtela d.o.o.).

Sakupljanje otpada s mjesta njihovog nastanka kao i odvoz, vrši se specijalnim vozilima koja na sebi imaju nadgradnju u koju se otpad ubacuje te se odvozi na odlagalište. Sva su vozila u trendu današnje tehnologije prihvata i prijevoza otpada.

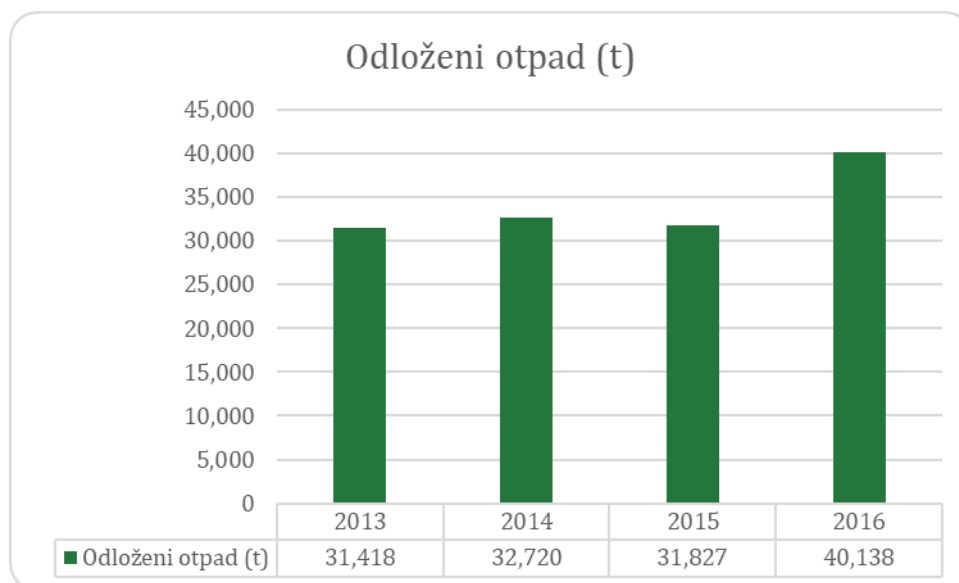
Tijekom 2014. godine na odlagalištu otpada „Bikarac“ ukupno je zbrinuta slijedeća količina otpada s područja Grada Šibenika i Šibensko – kninske županije:

Tablica D.2-2: Odloženi otpad na odlagalište otpada „Bikarac“ u 2015.

Vrsta otpada	Količina (t) 2015.
Biorazgradivi otpad	318,78
Miješani komunalni otpad	28.575,87
Glomazni otpad	2.664,5
Otpad koji nije specificiran na drugi način	111,92
Ostaci na sitima i grabljama	18,3
Otpad iz pjeskolova	33,02
Muljevi od obrade komunalnih otpadnih voda	14,26
Izmješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada	5,30
Stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04	1.677,06
Miješani građevinski otpad koji nije naveden pod 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	5.647,62
Zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03	5.036,62
Drvo iz građevine	40,85
Mješavina betona, opeke koji nisu navedeni pod 17 01 06	1.540,44
Miješana ambalaža	6,34
Korišteni ljevački pijesak i kalupi koji nisu navedeni pod 10 10 07	0,54
Ambalaža od papira i kartona	529,41
Komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način	20,92
Piljevina, strugotina, otpaci koji nisu navedeni pod 03 01 04	16,44
Plastika	2,5
Istrošene gume	0,8
Ukupno:	46.261,19

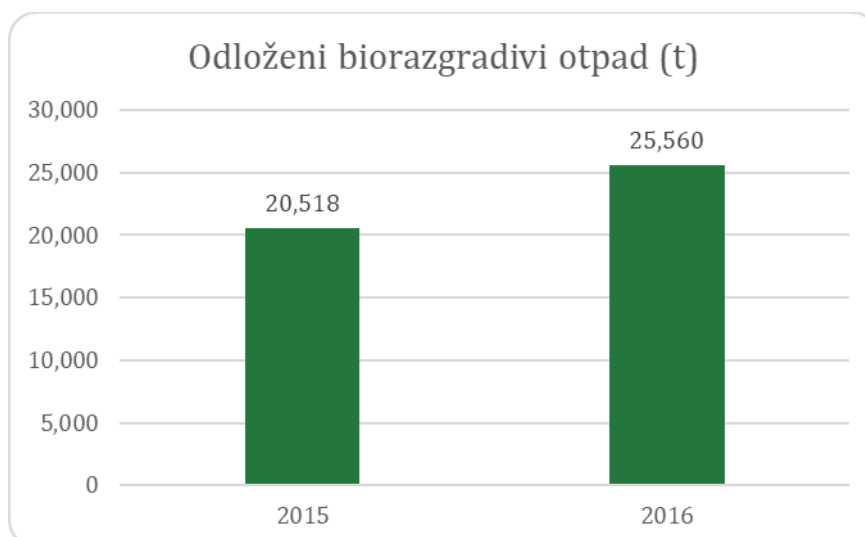
Izvor: Izvješća o poslovanju za 2015. godinu, BIKARAC d.o.o., lipanj 2016. godine

Grafički prikaz D.2-4: Količine odloženog otpada (komunalni i proizvodni otpad) na odlagalištu Bikarac u periodu 2013. – 2016. godina

Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu, HAOP, <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-i-registri-oneciscavanja/gospodarenje-otpadom/izvjesca>

Iz prikazanih podataka zamjetno je povećanje količina otpada namijenjenog odlaganju te povećanje odloženog biorazgradivog otpada.

Grafički prikaz D.2-5: Količina odloženog biorazgradivog otpada na odlagalištu Bikarac za 2015. i 2016. godinu

Izvor: Odlagališta i odlaganje, pregledi podataka, HAOP, <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-i-registri-oneciscavanja/gospodarenje-otpadom/izvjesca>

Iz prikazanih podataka zamjetno je povećanje količina otpada namijenjenog odlaganju te povećanje odloženog biorazgradivog otpada

Prema podacima Izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika kontinuirano se ulaže u komunalnu opremu i vozila.

Tablica D.2-3: Visina financijskih sredstava koja su utrošena u komunalnu opremu i vozila tijekom 2015. godine

Komunalna oprema i vozila	Količina	Iznos u kunama
HDPE kanta za miješani komunalni otpad od 240 l (zelena)	600	806.812,50 kuna
HDPE kanti za miješani komunalni otpad od 120 l (zelena)	100	
spremnik za miješani komunalni otpad od 1100 l (metalni)	150	
HDPE kontejneri za PET od 1100 l (žuti)	50	
Press kontejneri (zeleni metalni)	2	

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2015. godinu., Ožujak 2016.

Navedenih 200 spremnika (1100 l) (Tablica D.2-3) za primarnu selekciju namijenjeno je za stambene zgrade na užem području grada Šibenika, dok je 1200 spremnika (240 l i 120 l) za primarnu selekciju za kućanstva kao i press kontejner namijenjeno otocima. Važno je istaknuti da nabavu predmetne komunalne opreme sufinancira FZOEU u iznosu od 322.725,00 kuna što čini 40% ukupne nabavne vrijednosti dok je Grad Šibenik osigurao preostali iznos ukupne investicije.

Tablica D.2-4: Visina financijskih sredstava koja su utrošena u komunalnu opremu i vozila tijekom 2016. godine

Komunalna oprema i vozila	Iznos u kunama
Obnova komunalne opreme, kante, komunalno vozilo, tricikl	1.111.000,00 kuna
Tricikl i kante	

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Šibenika za 2016. godinu., Ožujak 2017.

D.3. PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Odlagalište „Bikarac“ smješteno je jugoistočno od Šibenika na oko 6 km udaljenosti od centra grada, na katastarskim česticama: K.O. Donje Polje k.č. br. 465/20, 465/18, 617/2, 5429/2, 5426/12, 636/2, 636/4, 609/1, 609/2 i 617/1; K.O. Jadrtovac, k.č. br. 1052/10, 1052/16, 1052/17, 1052/18, 1052/13, 2546/2 i K.O. Šibenik k.č. br. 3617/6, 3617/8, 3620/1, 3620/2, 3620/3, 3620/6 i 3620/8.

Odlagalište se koristi od 1978. godine na temelju Rješenja Skupštine Općine Šibenik, broj: Up-I-1514/1, do 06. listopada 1978. godine, a neslužbeno se koristi od 1971. godine za odlaganje komunalnog i neopasnog industrijskog otpada, kao i građevinskog otpada koji ujedno služi i za prekrivanje odloženog otpada. Odlagalištem je do 18. veljače 2014. godine upravljala komunalna tvrtka Gradska čistoća d.o.o. sa sjedištem u Šibeniku – St. Radića 100, MBS: 060020235, OIB: 54873130289, koja je u vlasništvu Grada Šibenika kao i samo odlagalište. Nakon što je Gradsko vijeće Grada Šibenika, na 5. sjednici, od 22. studenog 2013. godine donijelo Odluku o osnivanju trgovačkog društva s ograničenom odgovornošću Bikarac d.o.o. („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 9/13), od 19. veljače 2014. godine odlagalištem „Bikarac“ upravlja tvrtka Bikarac d.o.o. Centar za gospodarenje otpadom Šibensko kninske županije.

Kapacitet odlagališta: 120.000 t/god., površina odlagališta 248.510 m²; zauzeto odlaganjem 50.000 m². Vrste otpada koje se odlažu na odlagalište: komunalni otpad, neopasni industrijski otpad: otpad iz TLM-a (otpadna filter masa klj. br. 11 01 99, otpadna cigla klj.br. 17 09 04, otpadna drvena ambalaža klj. br. 03 01 05), otpad iz opće Bolnice u Šibeniku (otpad iz uređaja za dezinfekciju opasnog medicinskog otpada tvrtke Mollier d.o.o., Rijeka, klj. br. 19 02 03), otpad iz Vodovoda i odvodnje d.o.o. iz Šibenika (s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda: otpad iz pjeskolova klj. br. 19 08 02, otpad s grube i fine rešetke klj. br. 19 08 01), otpad iz NCP remontno brodogradilište Šibenik (građevinski otpad klj. br. 17 09 04), otpad s lokacije TEF d.d. Šibenik (otpadni građevinski granulat klj. br. 17 09 04). Na lokaciji je uspostavljen regionalni centar gospodarenja otpadom RCGO Bikarac.

RCGO Bikarac

Na temelju Odluke o osnivanju trgovačkog društva s ograničenom odgovornošću Bikarac d.o.o. („Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 9/13) osnovana je tvrtka Bikarac d.o.o. Centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije, koja od 19. veljače 2014. godine upravlja odlagalištem „Bikarac“.

Pema Prostornom planu Grada Šibenika („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 03/03, 11/07 i Službeni glasnik Grada Šibenika“, broj 5/12 i 9/13), na lokaciji Bikarac, a u sklopu RCGO planirani su sljedeći sadržaji:

- reciklažno dvorište s privremenim skladištenjem, baliranjem, prešanjem izdvojeno skupljenog otpada (staklo, papir i karton, plastična ambalaža, metali i dr.),
- mehaničko biološka obrada otpada,
- obrada i sortiranje građevinskog otpada,
- odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i
- odlaganje ostatnog djela neopasnog i inertnog otpada nakon obrade.

Izmjenom i dopunom lokacijske dozvole, izrađen je 2008. godine Idejni projekt za izgradnju CGO Šibensko-kninske županije "Bikarac" kojim je predviđen razvoj CGO Bikarac u četiri faze:⁴

1. FAZA:

- Protupožarna prometnica i hidrantska mreža

2. FAZA:

- Sanacija postojećeg odlagališta
- Izgradnja plohe 1 (odlagališni bazen)
- Sustav za pročišćavanje procjednih voda
- Plinsko crpna stanica
- Sustav zbrinjavanja oborinskih voda
- Nadstrešnica sa balirkom
- Servisna cesta do uređaja za pročišćavanje procjednih voda
- Ograda oko RCGO
- Krajobrazno uređenje terena

3. FAZA:

- Izgradnja plohe 2 (odlagališni bazen)

4. FAZA:

- Izgradnja plohe 3 (odlagališni bazen)
- Sustav zbrinjavanja oborinskih voda
- Servisna cesta do uređaja za pročišćavanje procjednih voda
- Izgradnja hidrantske mreže uz servisnu cestu iz ove faze

Za drugu fazu je 2010. godine izrađen glavni projekt temeljem kojeg je Uprava za graditeljstvo pri Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdala građevinsku dozvolu za izgradnju CGO Bikarac i potrebnih pratećih sadržaja iz 2. faze. Radovi su završeni krajem 2011. godine, te se danas u obuhvatu CGO Bikarac nalaze sljedeći izgrađeni objekti: porta, kolni ulaz i ulazna vrata s ogradom, objekt za zaposlenike, sabirni bazen za skupljanje sanitarnih otpadnih voda, garaža-objekt za smještaj opreme i mehanizacije, spremište goriva, mosna vaga s nadstrešnicom, porta uz vagu, plato za pranje vozila, taložnik-separator ulja, reciklažno dvorište, plato za glomazni otpad, sanirano postojeće odlagalište, ploha 1, aktivni odlagališni bazen, plinsko-crpna stanica, sustav za otplinjavanje, hidrantska mreža, drenažni sustav za prikupljanje procjednih voda, bazen za prikupljanje procjednih voda, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, bazen za obrađenu procjednu vodu, rezervirani prostor za sustav za pročišćavanje otpadnih voda, kanal za odvodnju oborinskih voda, upojni bunar, ploha za prihvat i mljevenje građevinskog otpada, nadstrešnica za balirku i prometnica.

Planirane faze 3 i 4 još nisu izvedene. Za postojeće Postrojenje CGO Bikarac – FAZA 1, za aktivnosti zbrinjavanja otpada i povezanih aktivnosti uporabe operatera Bikarac d.o.o., Šibenik, utvrđeni su

⁴ Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš: *Izmjena zahvata izgradnje i korištenja Centra za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije "Bikarac" - Izgradnja plohe 2 za odlaganje prethodno obrađenog otpada Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš*; prosinac 2015. godine

objedinjeni uvjeti zaštite okoliša kroz Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (Klasa: UP/I-351-03/12-02/87, URBROJ: 517-06-2-2-1-14-40 od 11. rujna 2014. godine).

Izmjenama i dopunama idejnog projekta (1451-ŽCGO-IP/O; prosinac 2014.godine) odnosno sukladno III. Izmjeni i dopuni Lokacijske dozvole (KLASA: UP/I-350-05/15-01/000037, URBROJ: 531-06-1-1-1-14-0006, od 29.05.2015. godine, pravomoćnoj od 11. srpnja 2015. godine) uz postojeće 4 faze definirano je dodatnih 5 faza kako slijedi:

5. FAZA: Izgradnja prometnica (cesta 1 i cesta 3)
6. FAZA: Izgradnja upravne zgrade sa pripadajućom infrastrukturom
7. FAZA: Izgradnja MBO postrojenja
8. FAZA: Izgradnja hale za smještaj mehanizacije za baliranje
9. FAZA: Izgradnja trafostanice

Sukladno navedenim fazama projekta, planirane su i izgradnja :

- odlagališne plohe 2,
- prometnica unutar ŽCGO-a Bikarac,
- opremanje upravne zgrade,
- opremanje MBO postrojenja,
- opremanje trafostanice.

Na području plohe 2 predviđena je obrada građevinskog otpada pomoću mobilne drobilice. Postrojenje za oporabu/reciklažu građevnog otpada (kapacitet 150 t/h) se sastoji od drobilice za kamen i građevinski otpad. Sav dovezeni građevinski otpad utovarivačem se ubacuje u drobilicu koja drobi, te po potrebi magnetnim separatorom odvaja armaturu. Izdrobljeni građevni materijal je granulacije 0-100 mm. Nakon oporabe otpad se koristi kao inertni materijal za dnevno i međuetajno prekrivanje otpada na odlagalištu neopasnog otpada.

Reciklažno dvorište

Na odlagalištu „Bikarac“ izgrađeno je i stavljeno u funkciju reciklažno dvorište. S obzirom na broj stanovnika Grad Šibenik obavezan je osigurati funkcioniranje najmanje još jednog reciklažnog dvorišta te je sukladno navedenom predviđeno sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za izgradnju istog. Javni poziv za izradu dokumentacije objavljen na službenim stranicama FZOEU 08. ožujka 2017. godine. Izgradnja reciklažnog dvorišta i planirana je 2018. godini.

Reciklažno dvorište predstavlja određen prostor naselja opremljen spremnicima i posudama namijenjenim odvojenom privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Uspostava reciklažnog dvorišta ima za cilj omogućavanje odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada za građane.

Zeleni otoci

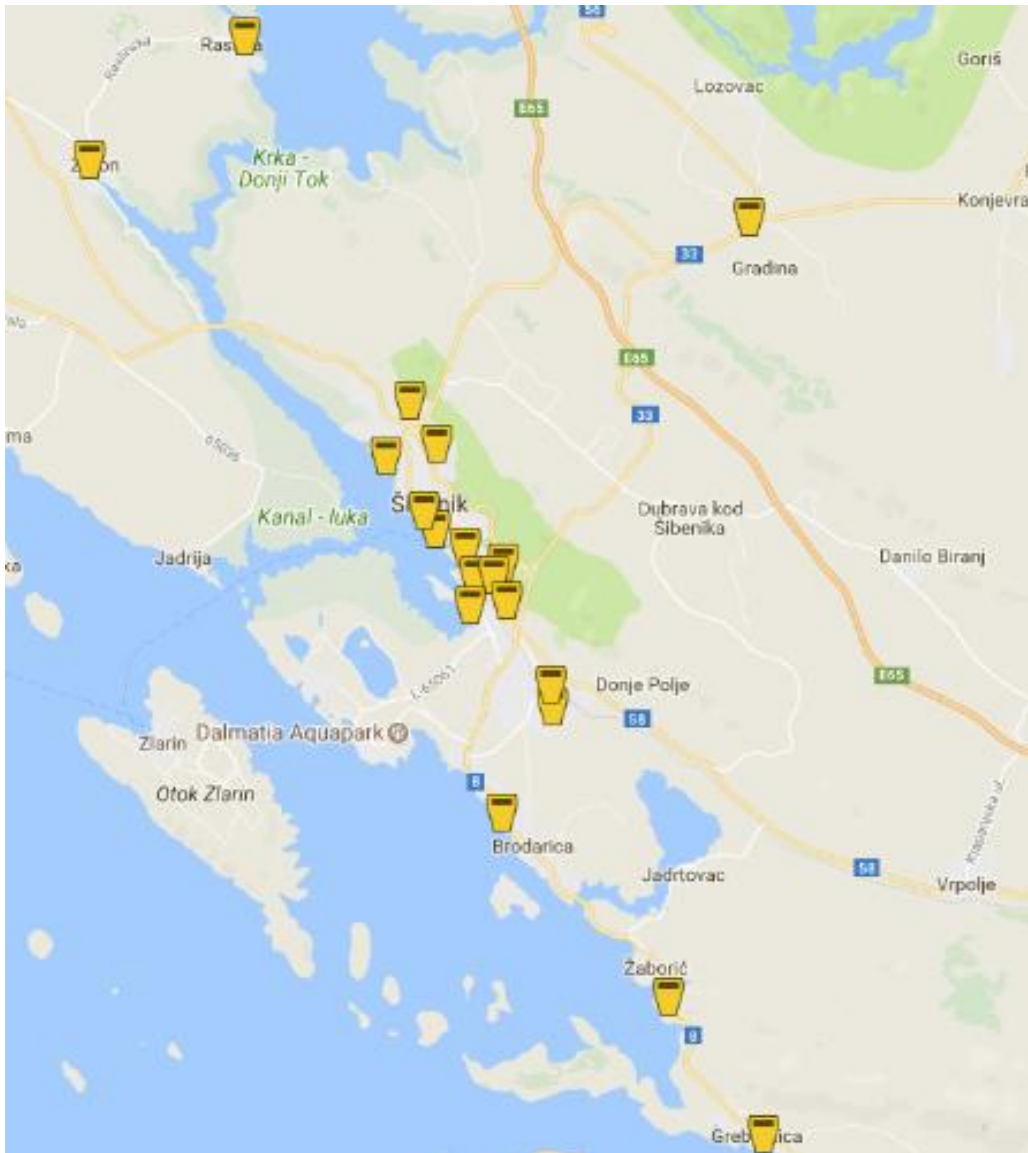
Izgradnja zelenih otoka za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (papir, staklo, PET, metalni ambalažni otpad) planirana je unutar građevinskog područja grada Šibenika. Lokacije je planirano smjestiti uz prometnice radi lakše dopreme i otpreme otpada. Najveće površine podloga za postavljanje spremnika iznosi oko 20 m². Spremnici postavljeni na javnoj površini, odnosno zelenim otocima sadrže oznaku Davatelja javne usluge, naziv vrste otpada za koju je spremnik namijenjen te kratku uputu o otpadu koji se sakuplja putem tog spremnika.

Zeleni otoci u gradu Šibeniku nalaze se na sljedećim lokacijama:

- Zeleni otok - Stjepana Radića

- Zeleni otok - Lozovac
- Zeleni otok - Vukovarska ulica
- Zeleni otok - 8. Dalmatinske udarne brigade
- Zeleni otok - Obala Maratuša Brodarica
- Zeleni otok - Meterize
- Zeleni otok - Željeznički kolodvor
- Zeleni otok - S. Zlatovića
- Zeleni otok - Šubićevac
- Zeleni otok - Vidici
- Zeleni otok - Vidici 2
- Zeleni otok - Crnica
- Zeleni otok - Mandalina
- Zeleni otok - Ražine Donje
- Zeleni otok - Ražine
- Zeleni otok - Žaborić
- Zeleni otok - Grebaštica
- Zeleni otok - Zaton
- Zeleni otok – Raslina

Grafički prikaz D.3-1: Lokacije zelenih otoka na području grada Šibenika

Izvor: Internetske stranice tvrtke Gradska čistoća Šibenik d.o.o.

Grafički prikaz D.3-2: Novi zeleni otok na području grada Šibenika

Izolacijski materijali i građevinski materijali koji sadrži azbest

Prostornim planom Šibensko - kninske županije (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije, 09/12 – pročišćeni tekst, 04/13 i 02/14), na prostoru CGO Blkarec – predviđeno je odlaganje izolacijskih materijala i građevinskih materijala koji sadrže azbest (17 06).

PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području grada Šibenika nalazi se 26. evidentiranih “divljih” odlagališta otpada.

Tablica D.3-1: „Divlja” odlagališta na području Grada Šibenika

Redni broj	Naziv „divljeg” odlagališta	Procijenjena količina otpada (m ³)	Najzastupljenija vrsta odbačenog otpada
1.	„Boraja-16,5 lijevo“	280	Miješani komunalni otpad
2.	„Boraja-16,5 desno“	150	Miješani komunalni otpad
3.	„Boraja-21 desno“	100	Građevinski otpad
4.	„Boraja-21,5 desno“	400	Građevinski otpad
5.	„Boraja-22,5 lijevo“	350	Građevinski otpad
6.	„Zatonski put“	250	Građevinski otpad
7.	„Mučići“	175	Građevinski otpad
8.	„Perković“	150	Građevinski otpad
9.	„Rakovo selo“	120	Miješani komunalni otpad
10.	„Raslina“	200	Ambalažni otpad – staklo i PET
11.	„Soline“	900	Građevinski otpad
12.	„Tromilja“	300	Miješani komunalni otpad
13.	„Rašelje – otok Zlarin“	1.300	Građevinski otpad
14.	„Zablaće“	25	Građevinski otpad
15.	„Jelinjak“	60	Miješani komunalni otpad
16.	„Rokići“	400	Građevinski otpad
17.	„Jadrtovac“	200	Građevinski otpad

Redni broj	Naziv „divljeg“ odlagališta	Procijenjena količina otpada (m ³)	Najzastupljenija vrsta odbačenog otpada
18.	„Kava Jadrtovac“	65.000	Građevinski otpad
19.	„Morinje“	100	Građevinski otpad
20.	„Gulinova kava“	400	Građevinski otpad
21.	„Pećine“	150	Građevinski otpad
22.	„Obonjan“*	400	Miješani komunalni otpad
23.	„Put prema Podima“	500.000	Građevinski i opasni otpad
24.	„Put prema ex D. Rončević“	80.000	Građevinski otpad
25.	„Put prema Perišićima“	3.000	Građevinski otpad
26.	„Vojarna Palacin“	900	Građevinski otpad

*Sanirano tijekom pripremnih radova (2016. godina) na aktiviranju otoka Obonjana u turističke svrhe

Od 2013. godine na području Grada Šibenika nisu zabilježene akcije sanacije pojedinačnih divljih odlagališta, kada je Gradska čistoća d.o.o. Šibenik sudjelovala u akciji čišćenja divljih odlagališta. Otpad se uklanjano sa „divljih“ odlagališta Pećine i odlagališta uz cestu od Lozovca prema Skradinu, predio Mikuše, a prikupljeno je 131 m³ otpada, koji je odložen na „Bikarcu“. Uklonjena su tri „divlja“ odlagališta (tablica 4-5). U akciji su uz gradska poduzeća, brojne ekološke udruge sudjelovali i građani, a cilj ove akcije je podizanje svijesti građana o njihovoj ulozi u stvaranju otpada i načinu njegova odlaganja.

Tablica D.3-2: Sanirana „divlja“ odlagališta na području Grada Šibenika

Datum	Lokacija „divljeg“ odlagališta	Količina otpada (m ³)
04. svibnja 2013.	Brnjica	14
20. travnja 2013.	Pećine	110
20. travnja 2013.	Cesta od Lozovca prema Skradinu predio Mikuše	7
Ukupno:		131

U vremensko periodu od 2011.-2015. obavljeno je šest inspekcijskih nadzora lokacija nepropisno odbačenog otpada na širem području grada Šibenika na temelju kojih se može zaključiti da je se uglavnom radi o građevinskom i glomaznom otpadu. U svim rješenjima inspekcijskog nadzora bilo je naloženo Gradu Šibeniku uklanjanje nepropisno odloženog otpada. Za dvije lokacije provedena je provjera izvršenja rješenja o uklanjanju nepropisno odloženog otpada kojima je utvrđeno ne postupanje po uputama za uklanjanje otpada.

Tijekom izrade predmetnog rada obavljen je terenski obilazak lokacija divljih odlagališta na području Grada Šibenika. Lokacije obilaska odlagališta prikazana su na grafičkom prikazu (Grafički prikaz D.3-3).

Grafički prikaz D.3-3. Prikaz terenski provjerenih lokacija „divljih odlagališta“

D.4. CILJEVI I MJERE ZA PROVEDBU PLANA

Nakon prikaza postojeće situacije gospodarenja otpada Grada Šibenika, u ovome poglavlju razradit će se Plan gospodarenja otpadom za nadolazeće vremensko razdoblje od 2018. do 2023. godine.

Gospodarenje otpadom podrazumijeva sprječavanje i smanjenje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš te postupanje s otpadom po dobrim gospodarskim načelima na kojima se i temelji postojeći plan gospodarenja otpadom. U cilju unaprijeđenja postojećeg sustava definirani su ciljevi koji se žele postići provedbom predmetnog Plana gospodarenja otpadom u nadolazećem vremenskom razdoblju do 2023. godine, a koji su usklađeni sa ciljevima planskih dokumenta relevantnim u području gospodarenja otpadom (Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05); Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17) i Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za razdoblje 2007.-2015. godine; „Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/07).

Ciljevi koji se planiraju postići provedbom predmetnog plana:

- 1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom**
- 2. Unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja korisnog otpada izdvojenog iz komunalnog otpada**
- 3. Sanirati lokacije nepropisno odloženog otpada „divlja odlagališta“**
- 4. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti**
- 5. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom**

Za ostvarenje navedenih ciljeva definirane su mjere u okviru sljedećih mjera:

- mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području Grada Šibenika zahtijeva utvrđivanje raspoloživih izvora financiranja koji će biti opisani i navedeni također u ovome poglavlju.

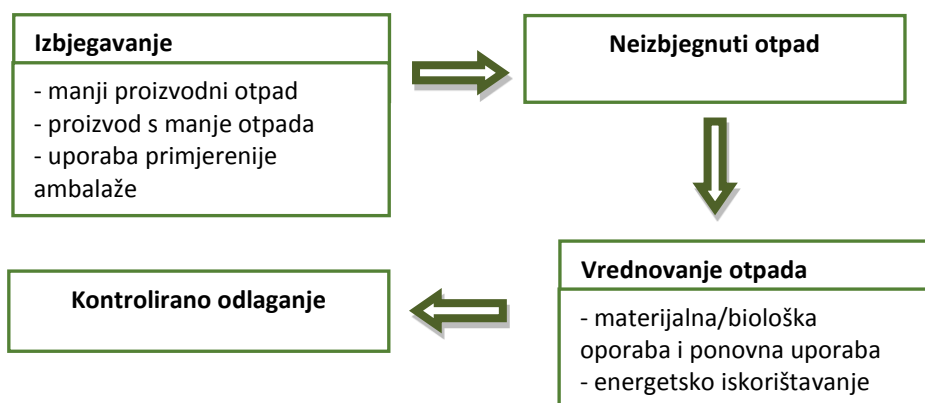
D.5. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Osnovni temelj uspostave sustava gospodarenja otpadom bazira se na konceptu gospodarenja otpadom definiranom u Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Riječ je o Integralnom konceptu gospodarenja otpadom koji se temelji na sljedećim načelima (

Grafički prikaz D.5-1).

- a) izbjegavanja nastanka otpada;
- b) vrednovanja otpada i
- c) odlaganja otpada.

Grafički prikaz D.5-1: Shematski prikaz gospodarenja otpadom

Kako bi se u budućnosti postiglo zaustavljanje trenda rasta količina proizvedenog komunalnog otpada, povećanja udio odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada i odvajanje otpada na mjestu nastanka sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske zakonodavno-regulatornim okvirom vezanim za gospodarenje otpadom nastoji se uspostaviti sustav gospodarenja otpadom temeljen na sprječavanju nastanka otpada i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada koji se odgovarajuće oporabljuje.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Mjere sprječavanja nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanka otpada (Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine, NN 3/17) koje su primjenjive na lokalnoj razini dane su u nastavku.

Tablica D.5-1: Mjere za sprječavanje nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

Br.	Mjere sprječavanja otpada	Opis
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Potrebno je uspostaviti poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja uz definiranje uvjeta koje materijal od rušenja mora zadovoljiti za ponovnu potrebu.
2.	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane i biootpada iz kućanstava	Potrebno je osmisliti i provoditi informacijsku kampanju edukativnog sadržaja namijenjen stručnoj i široj javnosti, koja obuhvaća izradu priručnika, brošura, letaka ili video-informativnog materijala. Kampanja treba obuhvatiti savjete o primjerice pametnoj kupnji, načinu planiranja obroka, načinu iskorištenja ostatka od hrane i sl. Potrebno je kreirati promotivne materijale na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane usmjerene i na odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole) te u njima organizirati edukativno-informacijske kampanje.

Br.	Mjere sprječavanja otpada	Opis
		Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđeno je izrada smjernica za izradu planova na lokalnom nivou koje će trebati primjenjivati uz prethodnu edukacijsku kampanja djelatnika JLS.
3.	Uspostava sustava doniranja hrane	Pokretanje kampanje s temom doniranja hrane kroz koju će se jasno i sažeto predstaviti novosti koje proizlaze iz zakonodavnog okvira vezanog za donaciju hrane te istaknuti socijalno-ekonomske prednosti uspostave sustava doniranja. Kampanja također treba biti popraćena odgovarajućim tiskanim informativnim materijalima (letci, brošure, posteri i sl.).
4.	Organizacija komunikacijske kampanje za građane	Osvješčivanje javnosti o dugoročnoj neodrživosti neodgovornih obrazaca ponašanja i informiranje kućanstva o količinama otpada koji nastaje, a koji se odlaze na odlagališta te nužnosti sprječavanja njegova nastanka.
5.	Promicanje kućnog kompostiranja	Poticanje građana na kompostiranje unutar vlastitih domova. Cilj ove mjere je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u posebne spremnike za odlaganje biootpada, te da kroz kompostiranje u vlastitim komposterima, dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.
6.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Informiranje građana tj. potrošača o negativnim utjecajima prekomjerne potrošnje plastičnih vrećica na okoliš, uključujući i mjesta gdje potrošači sami uzimaju plastične vrećice (vrećice u rolama za voće i povrće i sl.).
7.	Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada, otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada. Uključivanje okolišnih kriterija te određivanjem novih specifikacija za robu i proizvode koji favoriziraju trajnost, mogućnost višekratne uporabe, manje ambalaže ili sniženu razinu toksičnosti.
8.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Ponovna uporaba proizvoda podrazumijeva bilo koji postupak kojim se proizvod, koji je bio zamišljen i konstruiran da tijekom životnog ciklusa ispunji minimalni broj radnih ciklusa, ponovno upotrebljava za istu svrhu za koju je predviđen ili za neku drugu funkciju. Postupci ponovne uporabe mogu uključivati: – obnovu: povrat proizvoda u zadovoljavajuće radno stanje – popravak: ispravak određene greške u proizvodu – preprodaju: ponovna prodaja isluženog proizvoda ili njegovih dijelova – ponovnu proizvodnju: povrat proizvoda na početne specifikacije – nadogradnju: nadogradnja proizvoda do postizanja boljih performansi u odnosu na početne. U okviru reciklažnih dvorišta može se osigurati se tzv. »Kutak ponovne uporabe« gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

Informativne aktivnosti i edukacija

Izbjegavanje i smanjenja nastanka otpada također obuhvaća korištenje medija za edukaciju o pravilnom gospodarenju otpadom. Radi se posebnim mjerama motiviranja i edukacije, kako potrošača, tako i proizvođača materijalnih dobara tj. proizvoda. Strateški cilj edukacije upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Potrebno je kontinuirano provoditi i ukazivati na probleme vezane uz otpad, promicati pravilno gospodarenja otpadom i zaštitu okoliša.

Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš

Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom obveza Grada Šibenika je uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te uspostava sustava evidentiranja odbačenog otpada.

Radi provedbe mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru). Rješenjem se određuje: lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja.

Gradska čistoća d.o.o. svojom djelatnošću (sakupljanje i odvoz) redovito sudjeluje u akcijama čišćenja podmorja, čišćenja i uređenja Gradskih četvrti. U 2014. godini provedeno je niz akcija edukacije građana putem svih medija (portali, tiskovine, radio i tv.) kao i niz aktivnosti koje se odnose na prednosti pravilnog ponašanja s otpadom u odgojno-obrazovnim ustanovama. Tiskana je edukativna brošura namijenjena edukaciji djeci u osnovnim školama.

U travnju, 2015. godine Grad Šibenik i DV Osmjeh uključili su se u nacionalnu kampanju čišćenja okoliša – Zelena čistka te je organizirano niz edukativnih aktivnosti sa ciljem podizanja svijesti o zaštiti okoliša. U 2016. godini Grad Šibenik i dalje sudjeluje u akciji Zelena čistka – jedan dan za čisti okoliš. Djelatnici Šumarije Šibenik su uz pomoć Gradske čistoće i Odjela za komunalne djelatnosti Grada Šibenika očistili divlji deponij u blizini naselja Danilo. Čišćenjem lokacije na odlagalište otpada Bikarac odvezeno je preko 40 m³ otpada.

Mjere za provođenje ciljeva predmetnog Plana

- 1. Provedba edukacija šire javnosti koje se odnose na pravilno ponašanje s otpadom**
- 2. Uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te uspostava sustava evidentiranja odbačenog otpada.**
- 3. Provedba redovnog informiranja javnosti o svim novostima vezanim uz djelovanje nadležnog komunalnog društva**

D.6. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Konkretne aktivnosti s ciljem smanjenja nastajanja otpada i uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koje Plan postavlja su:

1. provedba mjera odvojenog sakupljanja otpada,
2. izgradnja reciklažnog dvorišta i drugih pratećih objekata,
3. edukacija i jačanje svijesti građana,
4. integriranje sustava gospodarenja otpadom u regionalni sustav gospodarenja otpadom,
5. uspostava sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te evidencije lokacija odbačenog otpada.

Uspostavljeni sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području Grada Šibenika slijedi načela zaštite okoliša i kriterije kojima se nastoji postići što viši stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja pojedinih komponenti komunalnog otpada čime se ostvaruju višestruko korisni učinci:

- materijalno iskorištavanje otpadnih tvari recikliranjem – papira, stakla, plastike, tekstila, biorazgradive tvari i drugo;
- odvajanje opasnih tvari iz komunalnog otpada;
- smanjenje volumena i mase ostatnog otpada kojeg treba zbrinuti u okviru centra gospodarenja otpadom „Bikarac“.

Od posebnih kategorija otpada na području Grada Šibenika nastaju kategorije otpada koje su dijelom već uključene, a dijelom još nisu u postojećem nacionalni sustav gospodarenja otpadom, koji se temelji na važećem zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske. Radi se o sljedećim kategorijama otpada:

- **ambalažni otpad** – u Republici Hrvatskoj je prihvaćen model sustava povratne ambalaže za jedinice (boce i limenke) otpadne ambalaže od PET-a, stakla i Al/Fe. Povratna ambalaža se može vratiti na mjestu kupnje (trgovine, trgovački centri) uz dobivanje naknade.
- **električni i elektronički otpad** – ovlaštenu sakupljač EE otpada za područje Republike Hrvatske je FLORA VTC d.o.o., 33 000 Virovitica, Vukovarska cesta 5, Tel: 033/ 803-140, Fax: 033/ 800-873, besplatan broj telefona - 0800 444 110, a preuzimanje otpada se organizira putem: www.eeotpad.com - unosom naloga, putem sms-a: 098/ 444-110 – preko sms-a ili putem E-maila: prijava@eeotpad.com. Popis sakupljačkih centara EE otpada: http://www.fzoeu.hr/docs/kontakti_i_adrese_za_preuzimanje_ee_otpada_102015_v1.pdf
EE otpad prikuplja se u kontejnerima koji su smješteni u krugu Gradske čistoće d.o.o.
- **otpadna vozila** - posjednik otpadnog vozila obavezan je otpadno vozilo predati sakupljaču, po mogućnosti u cijelosti, i to na skladištu sakupljača ili pozivom sakupljača na lokaciju gdje se otpadno vozilo nalazi. Posjednik prilikom predaje otpadnog vozila sakupljaču obavezan je predati dokaz o vlasništvu (presliku prometne dozvole otpadnog vozila, presliku drugog dokumenta iz kojeg je razvidno da je otpadno vozilo njegovo vlasništvo, kopiju osobne iskaznice) ili punomoć o pravu na predaju na uporabu otpadnog vozila (uz kopiju prometne dozvole i kopiju osobne iskaznice) ili potvrdu o provjeri registriranosti vozila u Republici Hrvatskoj ili dokaz da je na predmetno vozilo plaćena naknada Fondu (kopija rješenja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost). Posjednik cjelovitog otpadnog vozila uz potrebnu dokumentaciju ima pravo na naknadu koju mu isplaćuje sakupljač. Naknada na predaju otpadnog vozila na uporabu iznosi 1 kn/kg cjelovitog otpadnog vozila umanjena za pripadajući porez i prirez. Sukladno popisu ovlaštenih sakupljača otpadnih vozila za područje Republike Hrvatske, najbliži registrirani sakupljač lokaciji grada Šibenika je tvrtka CE-ZA-R d.o.o., Gorička 13 (ind. Zona Podi), Šibenik, tel: 0800-0204.
- **otpadne gume** – u Republici Hrvatskoj gospodarenje otpadnim gumama organizira Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Odvojeno sakupljanje otpadnih guma osigurava se putem ovlaštenih sakupljača. Posjednici otpadne gume mogu predati u reciklažno dvorište, vulkanizeru prilikom zamjene guma ili na skladište sakupljača. Ovlašten sakupljač dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika otpadnih guma. Navedeni ovlaštenu sakupljač otpadnih guma je C.I.O.S. d.o.o. Josipa Lončara 15, Zagreb, Tel. 01/3442-999.
- **otpadne baterije i akumulatori- istrošene baterije i akumulatori** ne spadaju u komunalni otpad. Većina otpadnih baterija (akumulatora) klasificira se kao opasni otpad. Zakonski je propisano vraćanje otpadnih baterija (akumulatora) u spremnike, na mjesto kupnje ili skupljalište. Str-akumulator d.o.o. iz Đurđevca ovlaštenu je sakupljač olovni baterija na području grada Šibenika.
- **otpadna ulja** - ovlaštenu sakupljač otpadnih ulja je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnih ulja i s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopljen u govor o obavljanju djelatnosti sakupljanja otpadnih ulja. Posjednik otpadnih ulja obavlja predaju otpadnih ulja ovlaštenom sakupljaču uz popunjen prateći list i izvješće o fizikalnim i kemijskim svojstvima otpada pribavljeno od ovlaštenog laboratorija za količine veće od 1 tone na godišnjoj razini, odnosno uz priloženu deklaraciju o

fizikalnim i kemijskim svojstvima otpada (ako je količina otpada manja od 1 tone). Cian d.o.o. iz Splita je ovlašten sakupljač motornih ulja na području Grada Šibenika

- **otpad koji sadrži azbest** - Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je ranijih godina financijski pomagao sustav gospodarenja građevinskim otpadom koji sadrži azbest, plaćajući ovlaštenim sakupljačima troškove nastale preuzimanjem tog otpada od građana. Trenutno sustav zbrinjavanja azbestnog otpada nije sufinanciran od strane FZOEU kao što su druge kategorije otpada.

Gospodarenje navedenim kategorijama otpadom je organizirano u okviru sustava gospodarenja pojedinim kategorijama otpada koji vodi Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Mjera za provođenje ciljeva predmetnog Plana

1. Informiranje građana o mogućnostima i propisnom odlaganju posebnih kategorija otpada putem službene internetske stranice tvrtke koja obavlja poslove skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada.

D.7. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Miješani komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i dr.) te je u Katalogu otpada označen pod ključnim brojem 20 03 01.

Kao što je već spomenuto u prethodnim poglavljima, na području Grada Šibenika poslove skupljanja, odvoza i odlaganja miješanog komunalnog otpada obavlja Gradska čistoća d.o.o. Šibenik, prema Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, prikuplja miješani komunalni otpad, biorazgradivi komunalni otpada, odvojeno prikupljeni metal, staklo, plastiku, tekstil te krupni (glomazni) otpad .

Opće mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada

Gospodarski subjekti i javne i uslužne djelatnosti

U realizaciji predstojećeg koncepta gospodarenja otpadom treba predvidjeti da veći gospodarski subjekti svoj otpad (sličan komunalnom) što je moguće više recikliraju i/ili upotrebljavaju u svojim procesima, te koriste tehnologije koje ne stvaraju otpad.

Kod proizvođača materijalnih dobara, bitno izbjegavanje otpada može se postići kod ambalažiranja istog. Jednostavnija ambalaža u smislu mase i volumena, može pridonijeti izbjegavanju otpada, uz istovremeno povećanje konkurentnosti proizvoda na tržištu.

U trgovinama je također moguća značajno smanjenje otpadnih tvari posebice u segmentu ambalažnog otpada na način da se izbjegava korištenje jednokratne ambalaže i ambalaže za pakiranje „stabilnih“ proizvoda, gdje ista možda nije ni potrebna.

Komunalni otpad iz javnih i uslužnih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u gradskim službama, bankama, poslovnim uredima, školama, sveučilištima, socijalne i ostale državne i županijske službe, ugostiteljstvo, hoteli, kantine, bolnice itd.

Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara:

- u gradskim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisaći pribori, papiri, ljepila, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima;
- u školama i visokoškolskim ustanovama omogućiti reciklažu posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količina te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja;
- u ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo. Također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa;
- u zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju zdravstveni i higijenski razlozi, itd.

Opće mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada u kućanstvima

Konkretno mjere koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti u cilju izbjegavanja i smanjenja komunalnog otpada su slijedeće:

- izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu npr. tekući napitci mogu se uzimati u povratnim bocama;
- treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnatu čašu, tanjuri, pribor, salvete);
- izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti. Izbjegavati kupnju lako kvarljivih namirnica te tako smanjiti količinu nastajanja otpada od hrane;
- izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada - umjesto toga kupovati svježe namirnice;
- ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu te drugi biootpad kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici;
- stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti te na taj način poticati ponovno uporabu i oporabu. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i njihovoj reciklabilnosti.

Biorazgradivi otpad

Opće mjere za izbjegavanje i smanjenje biorazgradivog otpada

Za sada nisu planirane konkretne mjere za izbjegavanje i smanjenje biorazgradivog otpada. Međutim jedna od mogućih mjera smanjenja biorazgradivog otpada na području Grada je uvođenje sustava prikupljanja biorazgradivog otpada iz kućanstava po modelu „od vrata do vrata“. Sustav je jednak prikupljanju miješanog komunalnog otpada.

Za provođenje navedenog sustava i nabavu adekvatnih spremnika za biorazgradivi otpad postoji mogućnost financiranja / sufinanciranja od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Prije same uspostave navedenog sustava potrebno je predvidjeti i informiranje te edukaciju korisnika usluge. Izrada edukativno informativnih brošura i letaka kao i informiranje javnosti i korisnika putem medija i službenih web stranica.

U realizaciji predstojećeg koncepta gospodarenja otpadom treba predvidjeti da veći gospodarski subjekti svoj otpad (sličan komunalnom) što je moguće više recikliraju i/ili upotrebljavaju u svojim procesima, te koriste tehnologije koje ne stvaraju otpad. Kod proizvođača materijalnih dobara, bitno

izbjegavanje otpada može se postići kod ambalažiranja istog. Jednostavnija ambalaža u smislu mase i volumena, može pridonijeti izbjegavanju otpada, uz istovremeno povećanje konkurentnosti proizvoda na tržištu. U trgovinama je također moguća značajno smanjenje otpadnih tvari posebice u segmentu ambalažnog otpada na način da se izbjegava korištenje jednokratne ambalaže i ambalaže za pakiranje „stabilnih“ proizvoda, gdje ista možda nije ni potrebna.

Procjene količina komunalnog otpada do kraja 2023. godine

Rast količine otpada koju generira prosječan stanovnik je u izravnoj vezi s količinom potrošnje te općeg gospodarskog razvoja. Kretanje količina otpada u narednim godinama ovisit će o mnogim promjenama, primjerice demografskim, gospodarskim, sociološkim, itd.

Također, ovisit će i o provođenju mjera za gospodarenje s otpadom (provedba odvojenog skupljanje i odvoz otpada tj. primarne reciklaže), a koje su predložene ovim Planom gospodarenja otpadom.

Procjena količina komunalnog otpada napravljena je na temelju sljedećih podataka i pretpostavki:

- organiziranim prijevozom obuhvaćeno je stanovništvo na području što čini oko 46.322 stanovnika,
- na području Grada Šibenika je u 2015. ostvareno 1.415.040 noćenja,
- obuhvaćenost stanovništva odvozom komunalnog otpada je 100%,
- broj stanovnika je procijenjen (negativan prirast) na osnovu usporedbe stanovnika sa dva posljednja popisa,
- količina otpada povećavati će se za 1,5% godišnje osnovano na povećanju standarda stanovništva,
- proračun je rađen na osnovu podataka o proizvedenom komunalnom otpadu u 2013. godini, kada se prosječno proizvelo oko 409 kg/st/god u Gradu Šibeniku⁵,
- proračun je rađen na količini otpada od 1,01 kg po ostvarenom noćenju turista⁶,
- predviđen je kontinuirani rast turističkih dolazaka prosječno po 3,3% za razdoblje do 2030. godine⁷.

Procijenjene godišnje količine otpada za slijedećih 10 godina dane su u tablici (Tablica D.7-1) a 2016. godina uzeta je kao polazna godina sa procijenjenom količinom otpada od 20.025,58 t god.

Tablica D.7-1: Procijenjene godišnje količine otpada za slijedećih 6 godina za područje Grada Šibenika

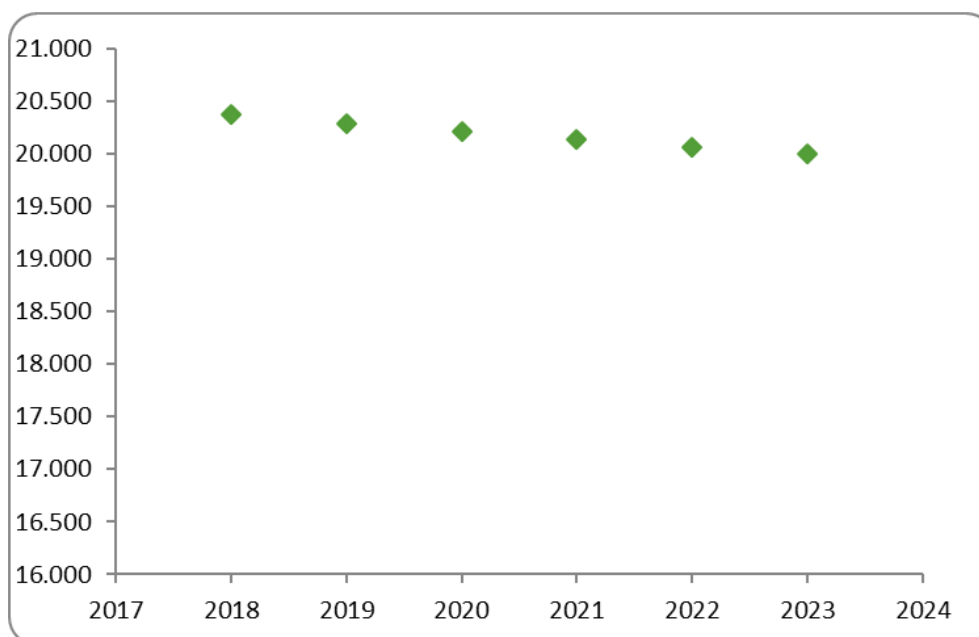
Godina	Komunalni otpad (t)
2018	20.367
2019	20.289
2020	20.213
2021	20.139
2022	20.066
2023	19.996
Godina	Komunalni otpad (t)

⁵ Informacijski sustava zaštite okoliša AZO-a, <http://kpi.azo.hr/>, 29. veljača 2016. god

⁶ Plan gospodarenja otpadom u Šibensko-kninskoj županiji za razdoblje 2007.-2015., „Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/07

⁷ Strategija inovativnog turizma Šibenika, 8.ožujka 2016. god., <http://www.sibenik.hr/preuzmi/5282>,

Grafički prikaz D.7-1: Procijenjene godišnje količine otpada za slijedećih 6 godina za područje Grada Šibenika

Uvođenje cjelovitog sustava na razmatranom području putem zelenih-otoka i reciklažnih dvorišta je u tijeku. U takvoj situaciji prisutna je relativno niska procjena udjela primarne reciklaže te se očekuje značajna promjena u skorij budućnosti.

Mjere za provođenje ciljeva predmetnog Plana

1. Informiranje građana o mogućnostima i propisnom odlaganju posebnih kategorija otpada
2. Izgradnja reciklažnog dvorišta

D.8. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Najznačajniju ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i potom njihova uporaba. Na taj način izravno se utječe na smanjenje količina nastalog otpada

U okviru komunalnog otpada iskoristivim, tj. korisnim frakcijama smatraju se: papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad (pretežno metalnog sastava) te biorazgradivi otpad, uključujući i zeleni otpad. Odvojeno skupljanje pojedinih korisnih komponenti komunalnog otpada provodi se putem zelenih otoka koji se nalaze na 19 lokacija. Na zelenim otocima omogućeno odvojeno odlaganje je otpadnog papira, plastike, stakla i metala.

S obzirom na činjenicu da stanovništvo samostalno odlaže otpad u navedene spremnike u prvom redu potrebno je nastaviti sa provedbom mjera edukacije stanovništva i povećanjem svijesti o problemima vezanim za otpad. Spremnici moraju imati oznaku vrste i naziva ambalažnog otpada koji se u njima odlaže, uputu o načinu odlaganja, osnovne informacije o pravnoj osobi koja je odgovorna za pražnjenje spremnika.

Odvojeno prikupljanje glomaznog kućnog otpada treba se uspostaviti na način da se taj otpad prikuplja u namjenskim spremnicima (kontejnerima) ili na unaprijed određenim lokacijama te da se odvoz istoga obavlja u odgovarajućim vremenskim intervalima, ovisno o konkretnim zahtjevima lokalne zajednice.

Odvoz glomaznog otpada provodi se jednom u mjesecu prema rasporedu. Građani iznose glomazni otpad na najprikladnije mjesto ispred svojih zgrada, odnosno slože otpad u za to postavljene kontejnere. Odvoz glomaznog otpada prema mjesečnom rasporedu obavljat će se 52 puta godišnje po 21 m³ (ukupno 1092 m³), a izvan rasporeda 60 puta godišnje po 10 m³ (ukupno 600 m³).

Osim toga u izvansjajskim naseljima i divljim odlagalištima izvršit će se tri akcije sakupljanja odvoza i odlaganja komunalnog, tako i drugog otpada i to u proljeće i jesen, te jednom po zahtjevu MO.

Korisnici usluge, odnosno građani Šibenika, ispunjavanjem obrasca na službenim internetskim stranicama davatelja usluge (Gradska čistoća d.o.o. Šibenik) imaju mogućnost poslati zahtjev za odvoz glomaznog otpada.

Jedan od ciljeva Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (2017. -2022. godina) je povećanje izdvojenih korisnih komponenti otpada od 50% za jedinice lokalne samouprave u svrhu ponovne uporabe i recikliranja do 2020. godine.

Izdvajanje otpada na mjestu nastanka, prije mogućeg miješanja s ostalim komponentama komunalnog otpada naziva se primarna reciklaža. „In situ“ reciklaža je izdvajanje iskoristivih dijelova otpada na samom mjestu njegova nastajanja.

Za uspostavu sustava izdvajanja otpada na mjestu nastanka potrebno je zadovoljiti sljedeće zahtjeve:

- osigurati kapitalne investicije u potrebnu opremu i objekte,
- osigurati osposobljeno i kvalificirano osoblje za vođenje sustava,
- redovito održavati opremu (i po potrebi, zamijeniti je),
- osigurati prostor za gospodarenje neupotrebljivim dijelom otpada i
- provoditi kontrolu kakvoće izdvojenog otpada namijenjenog recikliranju i uporabi.

Mjesta nastanka komunalnog otpada uglavnom su domaćinstva, ali i javne i uslužne djelatnosti, a u proizvedenom otpadu mogu se naći i određene količine opasnih komponenti. Stoga primarna reciklaža zauzima posebno mjesto u konceptu cjelovitog gospodarenja otpadom, jer osim izdvajanja korisnih, podrazumijeva i izdvajanje nekih štetnih komponenti komunalnog otpada, a sve s ciljem da se u konačnici smanji štetan potencijal ostatnog dijela komunalnog otpada koji se obrađuje i odlaže.

U svojoj biti, primarna reciklaža provodi se iz razloga recikliranja i uporabe otpada sukladno ostvarenju željenih ciljeva zaštite okoliša, ekonomske racionalizacije troškova i potrebe zadovoljenja zahtjeva regulative. Primarnom reciklažom smanjuje se količina ostatnog otpada za odlaganje, a time i mogućnost onečišćenja okoliša. Ekonomski razlozi koji proizlaze iz primarne reciklaže odnose se na uštede na sirovinama i energiji pri obradi polaznih sirovina te se mogu sagledati i u činjenici da manja količina otpada izravno upućuje i na manje troškove za njegovu obradu i odlaganje.

Važećom zakonskom regulativom nastoji se u što većoj mjeri potaknuti primarnu reciklažu, što znači i recikliranje i uporabu otpada u svrhu smanjenja pritiska na okoliš. U tom smislu utvrđene su i poticajne mjere, kao i mjere sankcioniranja, kojima se potiče primarna reciklaža i vraćanje otpada u novi proizvodni ciklus.

Uspješnost odvojenog prikupljanja otpada polazi od poštivanja pravila koja se odnose na određene vrste i kategorije otpada. U okviru komunalnog otpada iskoristivim, tj. korisnim frakcijama smatraju se: papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad (pretežno metalnog sastava) te

biorazgradivi otpad, uključujući i zeleni otpad. Međutim, uz korisne frakcije, u komunalnom otpadu javlja se i izvjestan udio štetnih (opasnih) frakcija, kao što su: akumulatori, baterije, lijekovi, boje i lakovi, otapala, ulja, žarulje i sl.

Odvojeno sakupljanje otpada u domaćinstvima najvećim se dijelom ostvaruje u domaćinstvima. Odvojeno prikupljeni papir, plastika, metal i staklo moraju se zbrinjavati putem „zelenih otoka“, odnosno reciklažnog dvorišta. Izdvojeni biootpad može se prikupljati u manje namjenske posude, a kad se one napune, prazne se u veće posude koje se nalaze uz posudu za miješani komunalni otpad. Opasne komponente (npr. baterije i lijekovi) uručuju se u poslovnom prostoru prodavatelja i posjednika, a isti ih predaje ovlaštenom sakupljaču.

Mjere za provođenje ciljeva predmetnog Plana

- 1. Nabava spremnika za selektivno sakupljanje otpada**
- 2. Povećanje broja zelenih otoka**
- 2. Izgradnja reciklažnog dvorišta**
- 3. Nabava mobilnih reciklažnih dvorišta**

D.9. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

S obzirom na postojeće stanje i realne potrebe izgradnje željenog sustava cjelovitog gospodarenja otpadom na svojem području, a sukladno perspektivnoj integraciji u sustav gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije, kao projekte čija je realizacija od posebnog značaja u nastupajućem razdoblju na koje se odnosi ovaj Plan, ističu se:

- Izgradnja novog regionalnog centra za gospodarenje otpadom u Bikarcu,
- Planirano je povećanje broja zelenih otoka kako bi stambene četvrti i prigradska naselja bila pokrivena zelenim otocima te kako bi se postigli zacrtani ciljevi o povećanu izdvajanja iskoristivog otpada.
- Projekt izgradnja reciklažnog dvorišta, od kojih 2 mobilna i 1 fiksno.
- Pilot projekt u 4 ulice za podjelu kanti za korisni i mješini komunalni otpad, kako bi se pratile količine odvojenog otpada bez mogućnosti skladištenja i daljnje distribucije tj. prodaje korisnog otpada jer ne postoje uvjeti za navedeno. Trebao bi se napraviti detaljan financijski plan (izvori financiranja) za provedbu odvojenog sakupljanja, od planiranja postavljanja Zelenih otoka, RD, te posuda i uređenja mjesta za postavljanje istih, zbog novog načina obračuna po volumenu. Utrošena financijska sredstva za realizaciju projekta koji podrazumijeva podjelu „čipiranih“ posuda kako bi se uvela evidencija odloženog miješanog komunalnog i korisnog otpada u 4 odabrane ulice iznosi 247.850,00 + PDV.
- Postavljanje podzemnih spremnika u staroj gradskoj jezgri.
- Provođenje Pilot projekta odvojenog prikupljanja papira, koji će se provoditi na području grada Šibenika i obuhvaćati trideset tisuća stanovnika⁸

⁸ <http://www.safu.hr/hr/primjeri-eu-projekata-u-rh/projekti/regionalni-centar-za-gospodarenje-otpadom-bikarac-u-sibensko-kninskoj-zupaniji>

D.10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području Grada Šibenika zahtijeva utvrđivanje raspoloživih izvora financiranja. Međutim, zbog svoje prirode, u Planu gospodarenja otpadom svako razmatranje izvora financiranja može biti samo okvirno.

Politički instrumenti poticanja izbjegavanja i smanjenja količine otpada manifestiraju se kroz politiku infrastrukture, prostorne planove i dozvole za gradnju te zakonske i podzakonske odredbe relevantne za razvoj i zaštitu okoliša. Financijski instrumenti mogu biti realizirani kroz izravnu pomoć koja obuhvaća porezne olakšice, jamstva (npr. kod kredita) i donacije novčanih sredstava odnosno kroz politiku smanjenja doprinosa prema službama i ustanovama u ovlasti Grada. Na ovaj način se pokazuje dodatna skrb prema onima subjektima koji pokazuju visoku ekološku svijest u zbrinjavanju i provođenju mjera za smanjenje nastanka otpada.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15), izvori i visina sredstava za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunima jedinica lokalne uprave i samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama te iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Propisano je da će se ova sredstva koristiti za očuvanje, zaštitu i unapređenje stanja okoliša u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša (NN 46/02) te programima zaštite okoliša regionalne i lokalne samouprave.

Uz sredstva iz godišnjeg državnog proračuna, za financiranje projekata predviđenih ovim Planom raspoloživi su sljedeći financijski instrumenti:

- financijska sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- proračun matične jedinice regionalne samouprave – Šibensko -kninske županije
- proračun jedinice lokalne samouprave – Grad Šibenik

Drugi izvori financiranja mogu se ostvariti:

- osiguranjem sredstava putem kreditne linije, a ista se vraćaju iz sredstava osiguranim kroz povećanu naknadu za komunalne usluge,
- vlastitim izvorima i sredstvima iz povećane naknade koju plaćaju domaćinstva za komunalnu uslugu postupanja krutim otpadom (prema načelu „onečišćivač plaća“),
- koncesijom ili drugom oblikom javno-privatnog partnerstva,
- donacijama i
- kroz strukturne fondove EU.

Javni izvor financiranja

Prema Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom dostupna su iz državnog proračuna, županijskog proračuna te iz proračuna jedinice lokalne samouprave, a sve u ovisnosti od veličine i važnosti predviđenih infrastrukturnih projekata.

Za potrebe gospodarenja otpadom Općina kao jedinica lokalne samouprave može se raspolagati sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, koji je osnovan kao strukturirani izvanproračunskih fond iz kojega se financiraju projekti i aktivnosti u tri glavna područja, i to u:

- zaštitu okoliša,
- uspostavi i održavanju energetske učinkovitosti i
- korištenju obnovljivih izvora energije.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj je ustanovila program kreditiranja, pogodna za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom:

- program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i.

Kredit se ostvaruju u hrvatskim kunama, uz indeksaciju u stranoj valuti. Program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture ima rok otplate do 15 godina, uključujući poček od 5 godina. Kamatna stopa za program iznosi 4% godišnje. HBOR može financirati projekte do 75% proračunske vrijednosti investicije.

Strukturni fondovi Europske unije

Strukturni fondovi Europske unije (EU) u službi su kohezijske politike EU, čiji je cilj ostvariti gospodarsku i društvenu koheziju, odnosno ujednačen razvoj u zemljama-članicama EU. Iz tih se fondova stoga financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenih i manje razvijenih zemalja EU, kao i u promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva. Ovi su fondovi na raspolaganju svim zemljama-članicama EU koje imaju potrebe za dodatnim ulaganjima EU u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj.

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) jedan je od strukturnih fondova EU. Cilj mu je jačanje gospodarske i društvene kohezije te smanjivanje razlika između regija unutar EU, i to kroz potporu prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj suradnji. Uglavnom je usmjeren na proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta, infrastrukturne investicije te na razvoj lokalnih zajednica te razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Putem ERDF-a bi se za potrebe jedinice lokalne samouprave moglo osigurati do 70% potrebnih sredstava za kapitalne troškove, a u prvom redu za financiranje sustava odvojenog sakupljanja otpada te sanaciju (i zatvaranje) službenih odlagališta otpada.

Izvori i visina potrebnih sredstava za provođenje sanacije

Troškovi odlaganja otpada, sukladno Pravilniku a prema načelu „onečišćivač plaća“ uključuju troškove projektiranja, izgradnje odlagališta, operativne troškove rada odlagališta i procijenjene troškove

zatvaranja odlagališta, održavanja i nadzora tijekom 30 godina nakon zatvaranja. Tako je u cijenu odlaganja na indirektan način uključena i cijena sanacije deponije.

Tablica D.10-1: Plan razvojnih programa grada Šibenika

PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA GRADA ŠIBENIKA 2016-2018.	Plan 2016. godina	Projekcija 2017.godina	Projekcija 2018.godina
Uređenje reciklažnog dvorišta	800.000 kn	500.000kn	0
Izgradnja Centra za gospodarenje otpadom Bikarac.	1.750.000	3.000.000	7.000.000

Izvor: Proračun Grada Šibenika za 2016. godinu i projekcija za 2017. i 2018. godinu

Izvori i visina potrebnih sredstava za provođenje sanacije

Troškovi odlaganja otpada, sukladno Pravilniku a prema načelu „onečišivač plaća“ uključuju troškove projektiranja, izgradnje odlagališta, operativne troškove rada odlagališta i procijenjene troškove zatvaranja odlagališta, održavanja i nadzora tijekom 30 godina nakon zatvaranja. Tako je u cijenu odlaganja na indirektan način uključena i cijena sanacije deponije.

Tablica D.10-2: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Broj	MJERA	Izvor
1.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Državni proračun, EU fondovi, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Visina financijskih sredstava: 2.500.000,00 kn	
2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Visina financijskih sredstava: 1.000.000,00 kn	
3.	Povećanje broja „zelenih otoka“	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Visina financijskih sredstava: 200.000,00 kn	
4.	Nabava spremnika za selektivno sakupljanje otpada	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
	Visina financijskih sredstava: 400.000,00 kn	
5.	Razvijanje sustava kućnog kompostiranja: - nabava spremnika za sakupljanje biootpada i njihova podjela kućanstvima - edukacija građana	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik; Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Visina financijskih sredstava: 500.000,00 kn	
6.	Sanacija „divljih odlagališta“ i prevencija nelegalnog odbacivanja otpada	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Visina financijskih sredstava: 500.000,00 kn	
7.	Provedba izobrazno-edukacijskih aktivnosti	Grad Šibenik; Gradska čistoća d.o.o. Šibenik

PLAN GOSPODARENJA OTPADA GRADA ŠIBENIKA

Broj	MJERA	Izvor
	Visina financijskih sredstava: 80.000,00 kn	

D.11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Najveći obim aktivnosti, uključujući i osiguranje sredstava potrebnih za provedbu ovog Plana, usmjerit će se na uspostavu odvojenog prikupljanja otpada, izgradnju reciklažnog dvorišta te izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Bikarac. Dinamika planirane uspostave (izgradnje) pojedinih dijelova planiranog sustava gospodarenja otpada ovisit će i o dinamici uspostave sustava gospodarenja otpadom na razini cijele Županije. U sljedećoj tablici navedene su glavne aktivnosti u provedbi ovog Plana, koje će se u skladu s financijskim mogućnostima provoditi.

Tablica D.11-1: Prikaz glavnih aktivnosti u provedbi predmetnog Plana gospodarenja otpadom

Broj	Godina	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Odgovornost
1.	Izgradnja drugog reciklažnog dvorišta							Grad Šibenik; Fond za zaštitu okoliša i energetska efikasnost
2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta							Grad Šibenik; Fond za zaštitu okoliša i energetska efikasnost
3.	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja suhih reciklata.: -uspostava sustava odvojenog prikupljanja otpada na kućnom pragu (izdvajanje biootpada i papira, metala, stakla, plastike, tekstila)							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
4.	Povećanje broja „zelenih otoka“							Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
5.	Sanacija lokacija nepropisano odloženog otpada							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
8.	Nabava novih transportnih sredstava (proširenje ili modernizacija postojeće vozno-parake)							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
9.	Uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik

PLAN GOSPODARENJA OTPADA GRADA ŠIBENIKA

Broj	Godina	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Odgovornost
10.	Izveštavanje o skupljenim količinama otpada: papir, biorazgradivi otpad, metal/glomazni otpad, tekstil, staklo							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
11.	Informiranje stanovništva (putem medija, letaka i sl.)							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
12.	Prevenција nelegalnog odbacivanja otpada i pojave „divljih“ odlagališta kontinuiranim nadzorom od strane komunalnog redara							Grad Šibenik ;Gradska čistoća d.o.o. Šibenik
13.	Godišnje praćenje i izvješćivanje o primjeni Plana gospodarenja otpadom							Grad Šibenik

E. ZAKLJUČAK

Provedbom predmetnog plana gospodarenja otpadom Grad Šibenik planira unaprijediti postojeći sustav gospodarenja otpadom. Plan je definiran ciljevima i mjerama sprječavanja i smanjenja nastajanja otpada, provedbom odvojenog prikupljanja otpada, a koji su usklađeni sa ciljevima planskih dokumenta relevantnim u području gospodarenja otpadom (Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05); Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17); Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za razdoblje 2007.-2015. godine; „Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/07).

Osnovni ciljevi plana su:

1. Uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
2. Unaprijediti postojeći sustav gospodarenja komunalnim otpadom,
4. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
5. Sanirati lokacije onečišćene otpadom.

Kao vodeće u implementaciji i provedbi predviđenih ciljeva i mjera možemo izdvojiti izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Bikarac sa pratećim sadržajem, uključujući reciklažno dvorište, postrojenje za MBO, kompostanu, postrojenje za oporabu/reciklažu građevnog otpada itd., čijom će se uspostavom unaprijediti postojeći sustav gospodarenja otpadom grada Šibenika ali i cijele regije.

U prvoj polovici vremenskog razdoblja (do 2018. godine) predviđena je provedba većine aktivnosti značajnih za unapređenje postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada, dok je uspostava sustava odvojenog prikupljanja otpada na kućnom pragu (izdvajanje biootpada i papira, metala, stakla, plastike, tekstila) predviđena za drugu polovicu vremenskog razdoblja.

Važnost informiranja javnosti, edukacije građana kao i sama komunikacija između komunalnog društva, lokalne uprave i građana, također je prepoznata predmetnim planom, zbog čega će se aktivnosti vezane uz navedeno provoditi tijekom cijelog vremenskog razdoblja.

Zbog niza specifičnosti prikupljanje otpada u staroj gradskoj jezgri (turistička sezona, uske ulice, stepeništa) zahtjeva posebne uvijete prikupljanja otpada. Realizacija posebnih uvjeta prikupljanja otpada predviđena je provedbom projekta postavljanja podzemnih spremnika u staroj gradskoj jezgri, u prvoj polovici vremenskog razdoblja provedbe plana.

Plan gospodarenja otpadom Grada Šibenika donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave – Gradsko vijeće Grada Šibenika koja je dužna dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne/regionalne samouprave (Šibensko-kninska županija) najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te ga objaviti u Službenom glasniku.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Grada Šibenika“.

